

СИЁСИЙ ПУЛЬС: МУНОСАБАТ

92 МИНГ БИТИРУВЧИ ВА МЕХНАТ БОЗОРИ

КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШДА ҲАЁТИЙ ЁНДАШУВЛАР ТАЛАБ ҚИЛИНАДИ

Марказий банк маълумотларига кўра, 2024 йил IV чорагида меҳнат бозорига 41 мингта бўш иш ўрни эълон қилинган. Иқтисодий фаол аҳоли сони 15,1 миллион кишига етиб, бандлик даражаси 14,2 миллионга ошган. Янги иш ўринларининг аксарияти хизмат кўрсатиш ва технологик соҳалар ҳисобига яратилган бўлса-да, қишлоқ хўжалиги ва саноатда бандлик пасаймоқда.

(Давоми 2-бетда)

МУНОСАБАТ

АҲИЛЛИК ВА ЎЗАРО ИШОНЧ АСОСИДА

Ён қўшни – жон қўшни. Қўшнинг тинч – сен тинч...

Асрлар давомида тилдан-тилга, авлоддан-авлодга ўтиб келаётган бу мазмундаги ўнлаб мақолларимизда кўпни кўрган донишманд халқимизнинг қўни-қўшничилиги ришталарини нечоғли азиз билиши ўз аксини топган. Агар бу ришталарни давлатлар миқёсида олиб қарасак-чи? Қўни-қўшничилик муносабатлари замиридаги аҳиллик, бағрикенглик, ўзаро ишонч ва беғараз мурося бир-бирига чегарадош ўлкаларнинг ҳар томонлама ривож топишида, халқаро майдонда обрў-эътибор қозонишида, муҳими, минтақада тинчлик-осойишталикни мустаҳкамлашда ҳал қилувчи роль ўйнашини англаш мушкул эмас.

Ўтган ҳафтада Президентимиз Шавкат Мирзиёевнинг Туркменистон Президенти Сердар Бердимухамедовнинг таклифига биноан ушбу мамлакатга амалий ташрифи давлатларимиз ўртасидаги кенг қиррали ҳамкорлик кўп асрлик дўстлик ва яхши қўшничилик асосида мустаҳкамланиб бораётганини яна бир бор намоён этди.

Шубҳасиз, бир дарёдан сув ичган, тили, дини, қадриятлари ўхшаш ўзбек ва туркман халқларининг дўстлиги, қон-қардошлиги бир неча минг йилларга бориб тақалади. Айниқса, давлатимиз раҳбарининг Туркменистонга 2017 йил март ойида амалга оширган илк хорижий ташрифи билан икки томонлама алоқаларда том маънода янги давр бошланди.

Бугунги кунда республикамызда яшаётган 200 мингдан зиёд туркман миллатига мансуб аҳоли ўз миллий маданиятини, тили, анъана ва урф-одатларини ривожлантириши учун барча шароит яратилган.

Яқинда яна бир қизиқ маълумотга дуч келдим. Расмий статистикага кўра, 2025 йилнинг январь-июнь ойларида 2 минг 622 нафар туркман ёшлари юртимизга ўқиш мақсадида келган. Бу далил икки қардош давлат ўртасида таълим-гуманитар йўналишларда ҳам ўзаро ишончли муносабатлар раванқ топаётганини кўрсатади.

Йил бошидан буён товар айирбошлаш 600 млн долларни ташкил этгани, саноат, энергетика, транспорт, қишлоқ ва сув хўжалиги ҳамда иқтисодиётнинг бошқа тармоқларида кооперация

чуқурлашиб бораётгани, ҳудудлараро алоқалар фаоллашгани икки давлат ўртасидаги конструктив мулоқот маҳсули, албатта.

Хабарингиз бор, мазкур ташриф доирасида давлатимиз раҳбари Туркманбоши шаҳридаги "Аваза" миллий сайёҳлик зонасида ўтган БМТнинг Денгизга чиқиш имкони бўлмаган ривожланаётган мамлакатлар бўйича учинчи конференциясида иштирок этиб, нутқ сўзлади. Президентимиз нутқида ҳозирги мураккаб даврнинг мавжуд шарт-шароитларидан келиб чиққан ҳолда диққатга молик қатор ташаббусларни илгари сурди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти шафелигида Транзит кафолатлари тўғрисидаги глобал битимни ишлаб чиқиш, логистика интеграциясига кўмаклашиш жамғармасини таъсис этиш, донор мамлакатлар, халқаро ривожланиш институтлари ва глобал дастурлар ресурсини кенг жалб қилиш, денгизга чиқиш йўлига эга бўлмаган мамлакатларнинг "Заифлик индекси"ни яратиш, бунда давлатларнинг чекланган имкониятларини ҳолис кўриб чиқиш, рақобатбардошлик ҳамда ишбилармонлик муҳитини адолатли баҳолаш таклифлари моҳияти ва аҳамиятига кўра ғоятда долзарб. "Бугун бизни бирлаштирган кун тартиби фундаментал масала – адолат масаласига дахлдордир. Бу – денгизга чиқиш йўлига эга бўлмаган давлатларга жаҳон иқтисодиётида тенг шароитларда иштирок этиш имкониятини таъминлашдир", деди давлатимиз раҳбари.

Ушбу конференция натижаси ўлароқ Аваза сиёсий декларацияси ва ҳаракатлар дастури қабул қилинди.

Конференция асосида Президентимизга Туркменистоннинг "Ҳамкорликни ривожлантиришга қўшган ҳиссаси учун" орденининг тантанали топширилгани барчамизга ўзгача ифтихор бағишлагани рост. Бундай юксак эътироф бой тарихий тажриба, қардошлик ва ўзаро ҳурматга асосланган Ўзбекистон – Туркменистон стратегик шериклик муносабатларида янги босқич бошланганига ишора беради.

Саят ГИЧГЕЛДИЕВА, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси депутати.

ПАРЛАМЕНТ МУҲОКАМАСИ

ДАВЛАТ ДАСТУРИ ИЖРОСИ:

ИЖТИМОЙ СОҲАЛАРГА ҚАНЧА МАБЛАҒ ЙЎНАЛТИРИЛГАН?

Давлат дастури – давлатнинг маълум вақт учун мўлжалланган чора-тадбирлар режаси ҳисобланади. Бу мuddат оdatда бир йилни ташкил этади. Давлат дастури ижтимоий-иқтисодий муносабатларни ҳам ифодалайди. Чунки жамиятнинг ҳар бир жабҳасида олиб бориладиган ислохотлар жамият ривожини, аҳоли фаровонлигини, иқтисодий барқарорликка хизмат қилади. Савол туғилади: у ҳар доим кўзланган мақсадга етиб борадими? Мутасаддилар унинг ижроси учун қанчалик жон куйдиришади?

(Давоми 3-бетда)

ЯНГИ ЎЗГАРИШЛАР БИЛАН ЮЗМА-ЮЗ

Хоразм буюк тарихга эга, илм-у маърифат бешиги саналган муаззам гўша. Асрлар оша кўҳна заминимизнинг муҳим савдо-иқтисодий ва маданий марказларидан бири саналган, жаҳонга донғи кетган олим-у фозиллар, саркардалар, хофиз-у шоирлар ватани бўлган бу воҳа солномасида мустақиллик йиллари алоҳида ўрин тутди. Бинобарин, ўтган даврда бу ерда мисли кўрилмаган ўзгаришлар юз берди. Улкан бунёдкорликлар, яратувчанлик ишлари амалга оширилди. Бундай кенг қамровли янгиланиш вилоятнинг энг чекка, олис ҳудудларини ҳам қамраб олди. Айниқса, сўнги саккиз-тўққиз йил ичида барча соҳада ўсиш суръати сезиларли ошди. Давлатимиз раҳбари таъбири билан айтганда, Хоразм шонли тарихимиз ва янги ислохотлар туташган чорраҳага айланди.

Жорий йил май ойининг илк кунларида Президентимиз Хоразм вилоятига ташрифи чоғида эришилаётган салмоқли натижаларни эътироф этар экан, логистика занжиридан узоқда, табиий ресурслари чекланган бу диёрда биргина 2024 йилнинг ўзида 7 мингта янги тадбиркорлик субъекти иш бошлагани, 1 минг 700 та корхона фаолияти тиклангани, натижада 290 минг аҳоли бандлиги таъминланганига урғу берди.

(Давоми 4-бетда)

МАҚСАД НЕЧОҒЛИҚ МАНТИҚЛИ?

Сенатда қабул қилиниши рад этилган қонун ҳақида халқона хулосалар

Сенатнинг навбатдаги ялпи мажлисида Қонуңчилик палатаси томонидан маъқуллаш учун юборилган бир қатор қонунлар атрофида муҳокама қилинди. Уларнинг аксарияти маъқулланди, айни чоғда, қайтарилгани ҳам бор. Жумладан, «Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига аҳолига тиббий ёрдамнинг кафолатланган ҳажмига кирадиган хизматларни кўрсатиш, шунингдек, тиббиёт ва фармацевтика ходимларининг касбий фаолиятини амалга ошириш тизимини такомиллаштиришга қаратилган ўзгаришлар ва қўшимча киритиш тўғрисида»ги қонун Сенат томонидан маъқулланмади.

Нера?

Шуни алоҳида қайд этиш лозимки, давлатимиз раҳбарининг Олий Мажлис Сенати биринчи ялпи мажлисида сенаторлар олдида қўйган вазифалардан бири қонунларнинг ҳаётий бўлиши ва бевосита ишлашига эришиш масаласи эди. Шу билан бирга, уларнинг мавжуд қонунчиликка мувофиқ бўлиши, жамиятдаги тегишли масалаларни ҳал этиши, тартиб-таомилларни энгиллаштириши, қулайлаштириши каби мезонларга жавоб бериши ҳам зарурлиги таъкидланганди.

(Давоми 4-бетда)

СИЁСИЙ ПУЛЬС. МУНОСАБАТ

92 МИНГ БИТИРУВЧИ ВА МЕҲНАТ БОЗОРИ

КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШДА ҲАЁТИЙ ЁНДАШУВЛАР ТАЛАБ ҚИЛИНАДИ

▶ (Давоми. Боши 1-бетда)

Тўғри, меҳнатга лаёқатли аҳоли, айниқса, мамлакат тараққиётини таъминловчи энг катта ресурс ҳисобланган ёшларнинг доимий иш ва даромад манбаига эга бўлиши учун давлат томонидан зарур тадбирлар тизимли амалга оширилмоқда. Айни мақсадда ялпи ички маҳсулотда салмоқли улушга эга хусусий секторни жалб қилиш ва иш ўринлари яратган тадбиркорлик субъектларини ҳар томондан қўллаб-қувватлаш чоралари қўрилади. Лекин ишсизлик ва унинг ортида турувчи камбағаллик муаммоси ҳали-ҳамон долзарб. Тўрт йил давлат олий таълим муассасасида тахсил олиб, қўлидаги дипломи билан ихтисослиги бўйича иш излаб юрган кадрлар қанча?

Олий таълимда 2019 йилдан бошлаб хусусий университетларнинг кўпайиши сабаб (ҳозирда нодавлат ОТМлар сони 71 тага етган) бозор тўйинди. Яъни, улар давлат ОТМларига қараганда кўпайиб юрган ёшларимизни тўлиқ қамраб олди. Бу жараён натижаси ўлароқ жорий йилда давлат олийгоҳларига ўқишга кириш учун ҳужжат топширган абитуриентлар сонига сўнгги 7 йилдаги энг паст кўрсаткич кузатилди. Хулоса қилиш мумкинки, ҳозирги кунда мактаб битирувчиси учун олий таълимда ўқишни давом эттириш у қадар заҳматталаб иш эмас. Бироқ ёшларимиз бошқа муаммо билан дуч келяпти. Бу – дипломи бўлган, муносиб иш топиш!

Ўтган ҳафтада Президент Шавкат Мирзиёев раислигида олий ўқув юртли битирувчилари бандлигини таъминлаш масалалари бўйича ўтказилган йиғилишда мана шу муаммо атрофида муҳокама қилинди, ҳаётини ечимлар, жиддий таклифлар илгари сурилди.

ДИПЛОМ ОЛГАН ЁШЛАРНИНГ ЯРМИДАН КЎПИ ОДДИЙ-ОДДИЙ ИШЛАРДА БАНД

Ҳар бир мамлакат тараққиётга инсон капиталини ривожлантириш орқали боради. Даврлар синовидан ўтган энг ишончли йўл ҳам шу аслида. Бунинг учун биринчи навбатда келажак эгалари бўлган ёшларга сифатли таълим бериш, улар учун "ижтимоий лифтилар" яратиш айтиш зарурат. Ҳозирги рақамлаштириш асрида кескин ўзгариб бораётган меҳнат бозори кадрлар тайёрлаш тизими олдида янгидан-янги вазифаларни қўймоқда. Замонавий технологиялар соҳасида чуқур билим эгаллаган, фавқулодда салоҳиятли, яратувчанлик иштиёқи баланд мутахассисларга эҳтиёж тобора ошаётган бир пайтда олий таълимда узок муддатли, комплекс ёндашув ва катта ҳажмда инвестиция талаб қиладиган чора-тадбирларни амалиётга йўналтириш муҳим бўлиб қолмоқда.

Йиғилишда охириги етти йилда ОТМларга қабул 4,5 баробар ошиб, ёшларнинг олий таълим билан қамрови 42 фоизга етган бўлса-да, кадрлар тайёрлаш тизими реал эҳтиёжларга мосмаслигига ургу берилди. Мисол учун, Жиззахдаги "BYD" заводида бугунги кунда 100 та вакант ўринларининг тўртдан бири робототехника ва бўёқлаш, роботларни дастурлаш мутахассисларига тўғри келаётир. Завод 4-5 йилда тўлиқ қувват билан ишлаб, йилига 500 минг автомобил чикаришни бошласа, 4 минг малакали мутахассис кадрлар керак бўлади. Юртимизда бундай замонавий саноат корхоналари йил сайин кўпайиб бораётганини назарда тутсақ, уларнинг талабларига тўла жавоб бера оладиган ёш мутахассисларга эҳтиёж жадал оша ошадики, асло сусаймайди. Хўш, олий таълим бу эҳтиёжни қондиришга қодирми?

Таъкидландики, бугун юртимизда олий таълимда ўқитилаётган кадрлар билан иш бериувчилар талаблари ўртасида фарқ катта. Оқибатда эса йирик, истиқболли корхоналар хориждан ишчи кучи жалб қилишга мажбур бўляпти. Ваҳоланки, ҳар бир талабани олийгоҳда ўқитиб, мутахассис қилиб тайёрлаш давлат учун йилига 25-30 миллион сўмга "тушяпти". Лекин, таассуф билан айтилганидек, тўрт йил умрини сарфлаб, диплом олган ёшларнинг ярмидан кўпи оддий-оддий ишларда банд.

-Яқин йилларда мамлакатимизда 83 миллиард долларлик йирик лойиҳалар ишга тушиши режалаштирилган. Уларнинг ҳисобига саноатнинг ўзидан 500 мингга яқин мутахассисга эҳтиёж пайдо бўлади, - деди давлатимиз раҳбари.

Масалан, Бухоро вилоятида йирик газ-кимё мажмуаси қурилмоқда. Хорижий компаниялар билан ҳамкорликда Устюртда катта лойиҳалар бошланмоқда. Буларнинг барчаси олий таълимни соҳалар талаби даражасига кўтариш, кадрлар тайёрлаш сифати ва ёшлар бандлиги қамровини жадал оширишни тақозо этади.

Албатта, миллий иқтисодиётимиз драйверига айланаётган саноатни ривожлантириш, энерготежамкор технологияларни, ресурсларга таянган ҳолда янги, инновацион ечимларни ишлаб чиқаришга татбиқ қилиш етук муҳандис

кадрларсиз амалга ошмайди. Республикаимиз кимё саноати, электротехника, транспорт ва энергетика соҳаларида бундай кадрларга талаб юқориликча қолмоқда. Қолаверса, экология, робототехника, биотехнология, аэрокосмик ва озиқ-овқат саноатида ҳам муҳандисларга талаб катта. Юртимиздаги тегишли олий ўқув юртли ва саноат ўртасидаги узилтиш туфайли бу муаммо ҳамон барҳам топганича йўқ. Бинобарин, айнан техника йўналишида ўнлаб давлат олийгоҳлари бўлгани ҳолда улардан йилига минглаб битирувчилар етишиб чиқади. Аммо бу олийгоҳлардаги мавжуд мутахассислар, ўқитиш дастурлари, эскича қолипдаги назарий машғулотлар доирасида тахсил олган ёшлар бугунги меҳнат бозорида ўрин топа олмаётгани, ёш муҳандисларнинг 60 фоизи ўзи ўқиган йўналишда ишламаётгани олий таълим учун жиддий сигнал.

Ақлли технологиялар, жумладан, сунъий интеллект меҳнат бозорига шифокорлар, ўқитувчи-педагоглар, ҳуқуқшунослар, таҳлилчи-экспертлар, журналистлар, қурувчи-археологлар каби қатор касб эгалари ўрнини эгаллаётган ҳозирги замонда олий таълим тизими бир жойда қотиб қолмай, меҳнат бозоригаги тенденцияларга мувофиқ "ҳаракатланиш" кадрлар тайёрлашнинг асосий шартига айланди.

ЯНГИ ТАШАББУСЛАР – ЯНГИ ТИЗИМ

Йиғилишда сўнгги йилларда 40 та олий ўқув юртига молиявий мустақиллик берилгани самарасида иқтисодиёт, ҳуқуқшунослик, тиббиёт, хорижий тиллар ва педагогика йўналишидаги муассасаларнинг ўз маблағи пайдо бўлгани қайд этилди. Лекин қишлоқ хўжалиги, ветеринария, муҳандислик, аниқ ва табиий фанлар йўналишлари ёшларимиз учун жозибдор эмас.

Тармоқлар билан боғлиқликни ошириш мақсадида 25 та муҳандислик билим юрти ҳамкор корхоналарда 438 та кафедра

“

АҚЛЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАР,
ЖУМЛАДАН, СУНЪИЙ
ИНТЕЛЛЕКТ МЕҲНАТ
БОЗОРИДА ШИФОКОРЛАР,
ЎҚИТУВЧИ-ПЕДАГОГЛАР,
ҲУҚУҚШУНОСЛАР,
ТАҲЛИЛЧИ-ЭКСПЕРТЛАР,
ЖУРНАЛИСТЛАР, ҚУРУВЧИ-
АРХЕОЛОГЛАР КАБИ
ҚАТОР КАСБ ЭГАЛАРИ
ЎРНИНИ ЭГАЛЛАЁТГАН
ҲОЗИРГИ ЗАМОНДА ОЛИЙ
ТАЪЛИМ ТИЗИМИ БИР
ЖОЙДА ҚОТИБ ҚОЛМАЙ,
МЕҲНАТ БОЗОРИДАГИ
ТЕНДЕНЦИЯЛАРГА МУВОФИҚ
“ҲАРАКАТЛАНИШИ”
КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШНИНГ
АСОСИЙ ШАРТИГА
АЙЛАНДИ.

очди. Масалан, нефть-газ тармоғи таълим-ишлаб чиқариш кластерларини ташкил қилган. Шундай амалиёт натижасида Бухоро техника университетининг 2 мингдан зиёд битирувчиси ўз мутахассислиги бўйича ишга жойлашган. 10 йил таъқидоти тижоратлаштириш 10 қарра ошган.

Давлатимиз раҳбари олий маълумотли кадрлар тайёрлашдаги мавжуд бўшлиқлар ва камчиликларнинг ечим сифатида

янги ташаббусларни маълум қилди. Хусусан, энди қиймати 1 миллион доллардан, ишчилар сони 50 тадан кўп бўлган лойиҳаларнинг техник-иқтисодий асосида соҳалар ва йўналишлар кесимида мутахассисларга эҳтиёж аниқ кўрсатилади. Бу орқали масъул вазир ва тармоқ раҳбари олий ўқув юртига буюртма жойлаштириб, кадрларни мақсадли тайёрлашни йўлга қўяди. Ушбу жараёнда олийгоҳ раҳбари – ректор буюртма асосида ўқиётган талабалар учун асосий фанлардан ташқари қўшимча таълим модулларини жорий қилади. Уларни ўқиган талабаларга кредит баллари берилди.

Талабаларнинг билими иккинчи курсдан кейин уларни ишга олмақчи бўлган инвесторлар иштирокида йиллик баҳоланади. Битирувчи диплом ишини инвестиция лойиҳасидан келиб чиқиб, ҳимоя қилади. Бир сўз билан айтганда, инвестор талабига мос битирувчилар қафолатли ишга олинадиган бўлади.

Меҳнат бозорига хусусий сектор учун янада манфаатли тизим яратилади. Энди олийгоҳ битирувчисини ишга олганлик учун тадбиркорлик рейтингига қўшимча балл берилди. Олий таълим муассасаси ўз битирувчиларини бўш ўрин бор корхоналарга йўналтиради.

соҳаларида яна 10 минг битирувчини банд қилиш мумкинлиги айтилди.

Шунингдек, кимё, энергетика, геология, автосаноат, металлургия, тўқимачилик, электротехника, қурилиш, транспорт, логистика каби иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳаларда ёшларни ишлаб қилиш имкониятлари кўрсатиб ўтилди.

Тижорат банклари орқали 20 минг битирувчининг бизнес бошлашига қўмаклашиш режалаштирилган. Хусусан, ёшлар бандлигини таъминлаш учун Миллий банк ва Алоқа банкка бу йил 300 миллион доллар ажратилган. Банклар мазкур имтиёзли кредит ресурсининг бир қисмини битирувчиларни ишга олган корхоналарга ҳам бериш ташаббусини билдирди. Энди бундай тадбиркорларга 5 миллиард сўмгача 18 фоизли кредит берилди. Ушбу янги тизим нафақат бу йилги, балки ўқини тугатганига 3 йил бўлмаган битирувчилар учун ҳам татбиқ қилинади.

Жамиятимизда олий ўқув юртига қира олмаган, ишсиз, ҳаётда йўлини топишга улгурмаган ёшлар қатлами бор. Уларни ўз ҳолига ташлаб қўйиш мамлакат учун қатор иқтисодий-ижтимоий муаммоларни келтириб чиқаради. Бундай ёшларга алоҳида меҳр, эътибор керак. Уларни касб ва тил тўғрисида, спорт муسابакалари, ҳарбий-ватанпарварлик тадбирларига янада жалб қилиш ёшларга оид давлат сиёсатининг самардорлигига хизмат қилади. Йиғилишда бу масала мутасаддилар иштирокида муҳокама этилди.

Сайёра ИМАМОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси
депутати:

- Ёшлар ўртасида бандликни таъминлаш нафақат ривожланаётган, балки ривожланган давлатларда ҳам бугун муаммо. Халқаро меҳнат ташкилотининг ўрганишича, жаҳонда 15-24 ёшга бўлган йигит-қизлар ўртасида ишсизлик даражаси катта ёшларга қараганда уч баравардан кўпроқдир. Жаҳонда юз бераётган глобал ўзгаришлар, гоётда мураккаб даврнинг таъсирида долзарб бўлиб турган ишсизлик инқирозларидан асосан ёшлар жабр кўрмоқда.

Мана шундай шароитда Ўзбекистонда ёшлар ўртасида бандлик даражасини ошириш, уларнинг ижтимоий, иқтисодий ҳуқуқларини қафолатлаш масаласига устувор аҳамият қаратилмоқда. Ахир республикаимиз меҳнат бозорига ҳар йили ўртача 600 минг нафар нақсон авлод вакиллари кириб келаётгани, келгуси ўн йилда бу рақам нақ бир миллионга етиши ёшлар бандлиги бўйича пухта ўйланган чора-тадбирларни амалга оширишни талаб қилади. Ўзбекистон халқаро меҳнат бозорига арзон ишчи кучини етказиб берадиган давлат бўлиб қолмай, ақсина, интеллектуал капиталга билан жаҳон майдонда пешқадамларга айланиши учун ҳам олий таълим тизимини ривожлантиришни янги босқичга олиб чиқмоқ керак. Иқтисодий юксалиш, камбағаллик ва салоҳиятли кадрлар миграциясини қисқартириш, ишсизликни бартараф этиш мана шундан бошланади.

8 август куни бўлиб ўтган йиғилишда давлатимиз раҳбари яна бир бор ушбу муаммога диққат қаратиб, олий таълим битирувчилари, шу билан бирга уюшмаган ёшлар билан ишлашнинг самарали ечимларини кўрсатиб ўтди.

Маълумотларда келтирилишича, бугунги кунда юртимизда уюшмаган ёшлардан 115 минг нафарининг бандлигини таъминлаш учун тегишли вазирликлар, вилоят ва туман раҳбарлари мавжуд имкониятларни сафарбар қилмоқда. 52 минг нафар тарбияси оғир ёшлар ҳуқуқ-тартибот ходимлари томонидан оталиқча олингани ҳам ўзининг ижобий натижасини беряпти.

Президентимиз айтиш дамада 5 ярим минг нафар ишсиз, 31 минг тарбияси оғир ёшлар ва ўқишдан четлатилган 3 минг талаба ҳаётини ҳам эсдан чиқармаслик кераклигини айтиб, улар билан тизимли ишлаш масаласини кун тартибига қўйди. Мутасаддиларга ҳоқимлар, маҳалла раислари, ҳоким ёрдамчилари ва ёшлар етакчилари билан биргаликда 9 минг уюшмаган ва ўқишдан четлатилган ёшларни тадбиркорлик, хорижий тиллар ва замонавий касбларга ўргатиб, ишлаб қилиш вазифаси топширилди.

Йиғилишда илгари сурилган янги ташаббуслар амалиётда ўз тасдиғини топса, шубҳа йўқки, кадрлар тайёрлаш тизими меҳнат бозори талабларига мутаносиб равишда сифат босқичига чиқади. Юртимизда ҳеч бир йигит-қиз тақдирини ўз ҳолига ташлаб қўйилмайди. Бу эса ёшларга оид давлат сиёсатининг натиждорлигига, ўсиб келаётган авлоднинг тараққиёт таянчи ва жамият суянчига айлантиришга замин яратади.

Фарида МАҲҚАМОВА,
“Ўзбекистон овози” муҳбири.

ПАРЛАМЕНТ МУҲОКАМАСИ

ДАВЛАТ ДАСТУРИ ИЖРОСИ: ИЖТИМОЙ СОҲАЛАРГА ҚАНЧА МАБЛАҒ ЙЎНАЛТИРИЛГАН?

▶ (Давоми. Боши 1-бетда)

Парламент куйи палатасининг навбатдаги мажлисида Вазирлар Маҳкамасининг "Ўзбекистон — 2030" стратегиясини "Атроф-муҳитни асраш ва яшил иқтисодиёт" йилида амалга оширишга оид Давлат дастурининг 2025 йил биринчи ярим йилликдаги ижроси тўғрисидаги ҳисоботи орқали бу саволларга жавоб топиш мумкин. Кун тартибдаги масала юзасидан Бош вазир ўринборсари — Иқтисодиёт ва молия вазири Жамшид Қўчқоров ахборот берди.

Таъкидланганидек, мамлакатимиз барқарор иқтисодий ўсиш йўлида аниқ натижаларга эришяпти. Хусусан, 2025 йилнинг биринчи ярмида мамлакат ялпи ички маҳсулоти ҳажми 7,2 фоизга ошган. Бунда бозор хизматлари 8,2, саноат ишлаб чиқариш 6,6, қурилиш ишлари 10,7 ва қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш 4 фоизга ошди.

Мажлисида қайд этилганидек, ҳисобот даврида жами 21 млрд долларлик хорижий инвестициялар ўзлаштирилиб, бу кўрсаткич ўтган йилнинг мос даврига нисбатан 1,3 фоизга ўсган. Қиймати 2,5 млрд долларлик 30 та лойиҳани ишга тушириш орқали 3 мингдан ортиқ янги иш ўрни яратилган, 66 та туманга 50 млн доллардан кўп сармоа киритилган.

Давлат бюджети даромадлари 144,2 трлн сўмга етган, харажатлар эса 173,3 трлн сўмни ташкил этмоқда. Шундан ижтимоий соҳаларга йўналтирилган маблағ 86,2 трлн сўм бўлиб, бу ўтган ойнинг шу даврига нисбатан 16,4 фоизга кўп.

Давлат дастурининг ҳар бир инсонга ўз салоҳиятини рўйга чиқариши учун муносиб шaroитларни яратиш борасида белгиланган устувор йўналишлари доирасида муайян ишлар амалга оширилган. Жумладан, болаларни мактабга таълим билан камров даражаси 77, мактабга тайёрлов тизимида камров 96 фоизга етказилган.

Ҳисобот даврида "Ёшлар дафтари" орқали ёшларни қўллаб-қувватлаш мақсадида 121,8 млрд сўм маблағ ажратилган. 4 377 нафар ёшлар илм-фан, замонавий касбларга ўқитилган, 934 нафарнинг бандлиги таъминланган. Ёшларнинг ижтимоий ҳимоясини кучайтириш, исзисликни камайитириш мақсадида "Ёшлар бандлик дастурлари" тасдиқланган.

Қолаверса, 156290 нафар хотин-қиз тадбиркорлик ва касб-хўнарга ўқитилган, 1771 нафарнинг уй-жойини яхшилаш чоралари кўрилган, 99 нафари бошпанали бўлган.

"Камбағалликдан фаровонлик сари" дастури доирасида энг оғир аҳволдаги 1042 та маҳалла инфратузилмасини яхшилаш, туман ва шаҳарларда "Драйвер" лойиҳаларни амалга ошириш ҳамда комплекс ривожлантириш харажатларига 3,2 трлн сўм маблағ йўналтирилган.

Мажлисида депутатлар ижтимоий соҳага устуворлик берилгани, ёшлар бандлигини таъминлаш ва камбағалликни қисқарттириш борасида алоҳида дастурларнинг қабул қилингани ҳамда рақамли индустрия ва IT-стартлап йўналишида эришилаётган натижаларни юқори баҳолашди. Шу билан бирга, давлат

дастурида муддати узайтирилган вазибаларнинг ижросини таъминлаш чораларини кўриш, бунда мутасадди вазирилик ва идораларнинг масъулиятини янада ошириш лозимлиги таъкидланди. Бюджет харажатлари устидан самарали назорат ўрнатиш, ўз вақтида ўзлаштириш, бюджет интизомини мустаҳкамлаш борасида таклиф ва тавсиялар илгари сурилди.

ЎзХДП фракцияси аъзоси Дилбар МАМАЖОНОВА ҳукумат вакилларига мурожаат қилди:

— Мулоқотлар давомида айниқса, ёшларни муносиб иш билан таъминлаш масаласи долзарб аҳамиятга эга эканига гувоҳ бўляпмиз. Ҳисоботда

» ҲИСОБОТ ДАВРИДА ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ 86,2 ТРЛН СЎМИ ИЖТИМОЙ СОҲАНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ЙЎНАЛТИРИЛГАН ПАРТИЯМИЗНИНГ ДАСТУРИЙ МАҚСАДЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРИШДА ЖУДА МУҲИМ, ДЕБ ҲИСОБЛАЙМИЗ.

келтирилганидек, 2025 йилда Ёшлар бандлиги дастури доирасида 384,4 минг нафар йигит-қиз қўллаб-қувватлангани бу борадаги кўп муаммоларни ижтимоий ҳал этишга хизмат қилади, деб ҳисоблайман.

Лекин расмий маълумотларга кўра, бугунги кунда мамлакатимизда бир миллиондан ортиқ ёшлар ишсиз. Ҳисоботга солиштирадиган бўлсак, бунда иш билан таъминланган ёшларнинг улуши 16 фоизга тўғри келади. Қолган 84 фоиз йигит-қизларнинг тақдири нима бўляпти? Уларни иш билан таъминлаш масаласига қай даражада эътибор берилляпти?

Мамлакатимизда бугунги кунда замонавий касб-хўнарга эга ёшларга эҳтиёж юқори. Умуман, бугун талаб юқори бўлган касб-хўналарни ёшларга ўргатиш, ҳудудлар эҳтиёжидан келиб чиқиб, мутахассисларни тайёрлаш борасида вазирилик қандай чора-тадбирларни амалга оширяпти?

Шунингдек, ҳисоботда ёшларга деҳқончилик учун икки ярим минг гектар ер ажратилгани айтилди. Бироқ ушбу ерларда ҳосилдорлик даражаси, маҳсулотдан олиннадиган йиллик даромад, бозорга чиқиш имкониятлари ҳақида маълумот берилмаган. Бу бўйича вазирилик қандай муносабат билдиради? Ёшлар ерлардан самарали фойдалана оляптими? Уларга берилаятган ерларнинг унумдорлиги бугун қандай аҳволда?

Камбағалликни қисқарттириш ва бандлик вазири ўринборсари Сирожиддин БОБОҚУЛОВ депутат саволига шундай жавоб берди:

— Ёшлар бандлигини таъминлаш мамлакатимизда энг устувор масалалардан биридир. Йил бошидан мавжуд 9452 та маҳалланинг ҳар бирида хатлов ўтказилди. 9 миллиондан ортиқ йигит-қизнинг баланси шакллантирилиб, индивидуал дастур ишлаб чиқилди. Ушбу дастур асосида 384 минг ёшлар

ишсиз деб, муаммолар рўйхати шакллантирилди. Шу асосида ёшлар бандлиги дастури қабул қилинди ва ҳар бир вилоят кесимида тасдиқланди.

Жорий йилнинг 1 июль ҳолатига кўра, 161 минг нафар ёшларнинг бандлиги таъминланди. Жумладан, 73 минг нафари ишга жойлаштирилди, 83 минг нафарига "Ёшлар бизнеси", "Келажакка қадам", "Оилавий тадбиркорликни ривожлантириш" дастурлари доирасида 474 миллиард сўм кредит ажратилди ва уларнинг бандлиги таъминланди.

Бундан ташқари, 5 минг нафар йигит-қизга 2,5 минг гектардан ортиқ ер ажратилди. Унда 7 минг тоннадан ортиқ маҳсулотлар етиштирилди ва 35 миллиард сўмга яқин даромад олинди. Маълумот учун, 1 август ҳолатида ушбу дастур доирасида 208 минг нафар йигит-қизнинг бандлиги таъминланди. Бу 54 фоизни ташкил этмоқда. Қолган 176 минг нафар ёшларни ишли қилиш бўйича аниқ вазибаларни белгилаб олганмиз. Ҳар бир ёш билан индивидуал шўғулланиб, уларни хорижий тилга ва касб-хўнарга ўқитиб, тадбиркорликни ривожлантириш, бизнес лойиҳаларини амалга ошириш чораларини кўрамиз.

Бугунги кунда мамлакатимизда 1 миллион нафар эмас, балки 782 минг нафар ишсиз ёшлар бор. Тўғри, меҳнат бозорига 821 минг нафар ёшларимиз кириб келяпти. Шунини ҳисобга олганда бу кўрсаткич 1 миллионга яқинлашяпти.

та маҳалла инфратузилмасини яхшилаш ва туман, шаҳарларни комплекс ривожлантириш харажатларига 2,4 трлн сўм маблағ йўналтирилган.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож 3 мингдан ортиқ ногиронлиги бўлган ва бемор ёшларга тиббий хизмат харажатлари тўлаб берилган. Қарамоглида ногирон фарзанди бўлган 40 мингдан ортиқ хотин-қизга моддий ёрдам кўрсатилиб, 2 мингга яқин опа-сингилларимизнинг уй-жой шaroитларини яхшилаш чоралари кўрилган.

Ўзбекистон Халқ демократик партияси парламентдаги муҳолифат фракция сифатида ҳукумат ҳисоботи бўйича бир қатор конструктив таклиф-тавсияларини билдиради.

Ҳисоботнинг умумий конструкцияси кўпроқ маълумот шаклида тайёрланган бўлиб, амалга оширилган ишларнинг натижадорлиги бўйича тахлилий ҳисобот келтирилмаган. Дастур ижроси бўйича умумий кўрсаткичлар билан чеклангани, бажарилган ишлар соҳалар ва ҳудудлар кесимида кенгрок очиб берилмагани ҳисоботни комплекс таҳлил қилиш, зарурий хулосаларга келишда мураккабликлар туғдирди.

Масалан, транспорт, йўл, қишлоқ хўжалиги ва хизматлар соҳаси бўйича ҳудудлардаги ислохотлар натижалари, уларнинг қиёсий таҳлили келтирилмаган. Шуларни ҳисобга олиб, Вазирлар Маҳкамасига келгуси ҳисоботларда устувор йўналишлардаги натижаларни соҳалар ва ҳудудлар кесимида, қиёсий таҳлиллар асосида тақдим этишни тавсия қиламиз.

Давлат дастури ижроси ҳақидаги ҳисобот нафақат амалга оширилган ишларни кўрсатиб бериши, шу билан бирга, мамлакат миқёсидаги долзарб ижтимоий-иқтисодий вазибалар хусусида хулоса чиқариш имкониятини яратиши лозим, деб ҳисоблаймиз.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, фракциямиз Давлат дастурининг биринчи ярим йилликдаги ижроси бўйича ҳукумат ҳисоботини

кўриб чиқилди. Унда сунъий интеллект технологияларидан фойдаланган ҳолда шахсга доир маълумотларга қонунга хилоф равишда ишлов бериши ва уни ОАВ ҳамда интернетда тарқатганлик учун маъмурий жавобгарлик белгиланяпти.

Қонун лойиҳаси депутатлар томонидан учинчи ўқишда қабул қилинди.

Мажлисида ўрин олган яна бир масала "Ижтимоий иш тўғрисида"ги қонун лойиҳаси бўлди. Ушбу қонун лойиҳаси билан ижтимоий иш соҳасидаги давлат сиёсатининг асосий принциплари, ижтимоий иш соҳасида махсус ваколатли давлат органи ҳамда унинг ваколатлари, ижтимоий ҳодимнинг вазибалари ва мажбуриятлари белгиланмоқда.

Лойиҳада ижтимоий ҳимояга муҳтож оила (шахс)ни аниқлаш ва уларни ижтимоий ҳимояга муҳтож оила (шахс) деб топиш асослари, ижтимоий хизматлар ва ёрдамдан фойдаланувчиларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари ҳам акс этмоқда. Қолаверса, ижтимоий хизматлар ва ёрдамнинг турлари ва шакллари аниқлик киритилляпти.

Қизгин баҳс-мунозаралардан сўнг, қонун лойиҳаси депутатлар томонидан учинчи ўқишда қабул қилинди ва Сенатга юборилди.

Мажлисида, шунингдек, ҳакамлик судлари фаолиятини янада такомиллаштиришга қаратилган қонун лойиҳаси муҳокамаси ҳам қизгин кечди. Тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш орқали аҳоли бандлигини таъминлаш ҳамда асосий таҳлиллар асосида тақдим товарлар ишлаб чиқаришни кенгайтиришга қаратилган қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда модда-модда кўриб чиқилди ва қабул қилинди.

Бундан ташқари, ижро ишини юритишнинг соддалаштирилган тартибини янада такомиллаштиришга қаратилган қонун лойиҳаси ҳам муҳокамалар марказида бўлди.

Қонун лойиҳаси билан соддалаштирилган тартибда

қўллаб-қувватлайди.

Муҳокамалар якунида Вазирлар Маҳкамасининг ҳисоботи маълумлиги, Ҳукуматнинг фаолияти самарадорлигини оширишга қаратилган таклифлар акс этган тегишли қарор қабул қилинди.

МУҲИМ ҚОНУНЛАР ВА КАТТА МАСАЛАЛАР

Жамият, давлат ривожлангани сари унинг қонунлари ҳам такомиллашиб бориши лозим бўлади. Сабаби, тараққиёт ҳаётимизга янгидан-янги тушунчаларни, ижтимоий муносабатларни олиб киради. Уларни мунтазам тартибга солиш ва мослаштириб бориш жамиятнинг ортиқча муаммолардан халос қилади.

Парламент куйи палатасининг ушбу йиғилишида амалдаги қонунчилигимизни такомиллаштиришга хизмат қиладиган бир қатор қонун лойиҳалари ҳам муҳокама қилинди.

Хусусан, сунъий интеллектни қўллаш орқали юзага келадиган муносабатларни тартибга солишга қаратилган лойиҳа иккинчи ўқишда модда-модда

ижро этиладиган ижро ишлари тоифаси кенгайтирилмоқда. Хусусан, видеоконференцалоқа харажатларини, коммунал хизматлар ҳамда кўп квартиралли уйлар мулкдорларининг мажбурий бадалларини ёки тўловлар бўйича қарздорликларни, базавий ҳисоблаш миқдорининг беш бараваридан кўп бўлмаган миқдордаги ижро ҳужжатларининг соддалаштирилган тартиби назарда тутиляпти.

Мунозараларда лойиҳани иккинчи ўқишга тайёрлаш жараёнида масъул қўмита томонидан бир қатор ишлар амалга оширилгани қайд этилди.

Хусусан, парламентдаги муҳолифат фракцияси аъзолари таклифларидан келиб чиқиб, соддалаштирилган тартибда ижро этиладиган юқоридаги ишлар юзасидан ундирувни қарздор жисмоний шахснинг банклардаги ҳисобварақларида турган пул маблағларига қаратилмаслиги белгиланмоқда.

Баҳс-мунозаралар ва савол-жавоблардан сўнг, қонун лойиҳаси депутатлар томонидан қабул қилинди.

Лазиза ШЕРОВА,
"Ўзбекистон овози"
муҳбири.

(Давоми. Боши 1-бетда)

Сайёра АБДИКАРИМОВА,
Олий Мажлис Сенати
аъзоси.

Дарҳақиқат, 2024 йили Хоразмда "кичик ва ўрта бизнес йили" бўлди, дейиш мумкин. Ялпи ҳудудий маҳсулот ҳажми сезиларли даражада ортиб, иқтисодий фаолиятнинг барча йўналишларида ижобий ўсиш динамикаси қайд этилди. Саноатда ишлаб чиқариш ҳажми ортаётгани, қишлоқ хўжалигида барқарор ривожланиш, қурилиш соҳасидаги юқори суръат ва хизматлар кўламининг кенгайиши шулар жумласидан.

Инвестиция муҳитини яхшилаш, ишбилармонликни қўллаб-қувватлаш орқали Хоразмда янги имкониятлар эшиги очилди. Жумладан, вилоятга жалб этилган тўғридан-тўғри хорижий инвестициялар натижасида 250 дан зиёд хорижий капитал иштирокида янги корхоналар ишга туширилди.

Ушбу корхоналарнинг фаолияти маҳаллий иқтисодиётни жонлантириш билан бирга, минглаб иш ўринларининг яратилишига олиб келди. Умумий қиймати 4 триллион сўмлик йирик лойиҳалар туфайли 16 мингдан зиёд киши доимий даромад манбаига эга бўлди. Шунингдек, маҳаллийлаштириш дастурлари орқали ҳудудда ишлаб чиқарилаётган импорт ўрнини босувчи маҳсулотлар турлари кескин кўпайди. Бу эса ташқи иқтисодий қарамликни камайитиришда муҳим қадам бўлди, десак янглишмаймиз.

Аҳолининг турмуш даражасини ошириш бўйича қўрилаётган чора-тадбирлар ҳам қўрилганидек самара бераётганини айтиб ўтиш жоиз. Асосийси, вилоятда камбағаллик даражаси 14,1 фоиздан 11,9 фоизга, ишсизлик эса 5,8 фоизга тушди.

Фаровон ҳаёт асоси

Чиндан ҳам, юртимизнинг барча ҳудудларида бўлгани каби, Хоразм ҳам йил сайин чирой очиб бормоқда. Ўзига хос ва ўзига мос шаҳарсозлик, меъморчилик аъёнлари асосида амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари халқимизнинг яратувчанлик салоҳияти ҳамда иқтисодиётимиз қудратини кўз-кўз этмоқда. Замонавий инфратузилмаларга эга янги манзиллар оилаларнинг фаровон ҳаёт кечиришига хизмат қилляпти.

Биламизки, аҳоли сони тобора ўсиб бораётгани фониди одамларнинг бирламчи ҳаётий талаб ва эҳтиёжлари ҳам йил сайин ортмоқда. Янги уй-жойлар-у янги таълим масканлари ва тиббий муассасаларни барпо этишдан тортиб, ичимлик суви, электр таъминоти, йўлсозликкача бутун бошли тизимларда қўшимча қувватларни яратишга зарурат бор. Шундан келиб чиққан ҳолда Хоразмда бунёдкорлик ишлари йилдан-йилга жадаллашапти. Мисол учун, ўтган йили воҳа

ЯНГИ ЎЗГАРИШЛАР БИЛАН ЮЗМА-ЮЗ

бўйлаб 30 та мактаб, 15 та мактабгача таълим ташкилоти, 15 га яқин тиббиёт муассасаси ва қарийб 70 та ижтимоий аҳамиятга эга объектларда қурилиш-таъмирлаш ишлари якунланди. Беш ярим мингта хонадонга мўлжалланган уй-жойлар фойдаланишга топширилди. Хусусан, "Янги Ўзбекистон" массивларида юзлаб кўп қаватли кўркам уйлар қуриб битказилди.

Вилоятда яқин йилларгача жиддий муаммо бўлиб келган ва одамларда ҳақли эътирозларни келтириб чиқарган ичимлик суви таъминотида ҳам олдга силжиш кузатиляпти. Бугунги кунда ҳудуд аҳолисини тоза обихаёт билан таъминлаш даражаси 91,2 фоизга етказилгани бунинг исботи. Худди шундай, энергия таъминотини сифат жиҳатидан яхшилаш, янги йўللар ва кўприклар қуриш орқали йўлсозликдаги камчиликларни бартараф этиш саъй-ҳаракатлари ўз маҳсулини бермоқда. Бухоро-Урганч-Хива темир йўлининг электрлаштирилиши ва тезорар поездлар қатновига старт берилиши хоразмликлар ҳаётида яна бир қувончли янгилик бўлди. Урганч шаҳрида жамоат транспортини яхшилаш мақсадида олиб келинган замонавий автобуслар аҳолига қўлайлик яратди.

Вилоятнинг тупроқ-иклим шароити мураккаб. Бу эса қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришга илғор ёндашувларни жорий қилишни тақозо этади. Шу маънода, ҳозирда 56 минг гектар майдонда сув тежовчи технологиялар қўлланилаётгани, ирригация ва мелиорация тармоқлари қайта қурилиб, 152 та сув иншооти янгидан барпо этилгани ҳамда таъмирлангани, 52 минг гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланиши соҳибкор-деҳқонлар учун ҳар тарафлама мадад бўлди.

Сайёҳлар

ошиқадиган макон

Хоразм ўзининг бетакрор осори-атиқалари, тарихий обидалари, шарқона бозорлари билан сайёҳларни мафтун этиб

келади. 2024 йилда ҳам Хоразм туризм соҳасида жадал ривожланганининг гувоҳи бўлдик. "Хива – ислом дунёсининг туризм пойтахти" деб эълон қилинган, 1,1 миллион нафар хорижий ва 4 миллион маҳаллий сайёҳ Хоразмга таширф буюрди. Туризм инфратузилмасини такомиллаштириш мақсадида 45 та янги меҳмонхона ва дам олиш масканлари, қатор хизмат кўрсатиш объектлари фойдаланишга топширилди. "Хоразм туризм салоҳиятида яна бир гавҳар" дея таъриф берилган "Арда Хива" халқаро сайёҳлик мажмуаси очилди. Очиқ осмон остидаги музей шаҳар - Хиванинг тарихий қиёфасини сақлаган ҳолда, замонавийлик билан уйғунлаштирилган ушбу туристик марказда музей, бозор, ресторанлар, меҳмонхоналар, аквапарк ва амфитеатр каби иншоотлар сайёҳларга хизмат кўрсатмоқда.

Хоразмда жами 263 та маданий мерос обидаси мавжуд. Тадбиркорлар билан ҳамкорликда улар туристик масканга айлантирилса, қўшимча даромад ва иш ўринлари юзага келади.

Хоразм миллий таомларини тарғиб этиш, меҳмон ўринлари ва транспорт қатновларини кўпайтириш, янги кўнгличор ва тематик масканлар қуриш, гид ва официантлар тайёрлаш ҳудуд туризм салоҳиятидан унумли фойдаланишнинг зарур шартларидандир.

Ал-Хоразмий ворислари

Ёдингизда бўлса, бундан икки йил олдин давлатимиз раҳбари сайловолди дастури билан Хоразмга таширфи чоғида келгусида вилоятнинг "таширф қоғози" ИТ соҳаси бўлишини таъкидлаб, Хоразмда 2024 йилдан бошлаб "Мухаммад ал-Хоразмий ворислари" лойиҳаси амалга оширилишини айтган эди. Бу тизим шакл ва моҳиятига қўра, "мактаб – олийгоҳ – ИТ компанияси"дан иборат яхлит ИТ-таълим ва хизматлар санжирини яратди.

Шундан сўнг вилоятда "Мухаммад ал-Хоразмий ворислари" лойиҳаси доирасидаги амалий ишларга киришилди. Унинг шарофати

ила минглаб ёшлар дастурлаш ва фриланс фаолиятига жалб қилинди.

Бу ўринда яна бир маълумот. Хоразм – Ўзбекистон ҳудудлари орасида рақамлаштириш бўйича етакчилардан ҳисобланади. Ҳудудда хорижга ИТ-хизматлар экспорт қилувчи ўнлаб IT Park резиденти мавжуд бўлиб, ИТ-экспортёр корхоналар томонидан 2023 йил мобайнида ИТ-хизматлар экспорти 1,5 млн АҚШ долларини ташкил қилган. 2024 йилда эса бу рақам 11,1 миллион АҚШ долларига етди. Рақамларнинг шу йўсинда шиддатли ўсиб бораётгани, табиийки, соҳада малакали кадрларга талабни оширади. "Мухаммад ал-Хоразмий ворислари" лойиҳаси ана шундай мутахассисларни нафақат ҳудудий, балки халқаро ИТ-бозорига йўналтирадиган ноёб дастур ҳисобланади.

Умуман, Хоразмда ўсиб келаётган авлоднинг манфаатларини химоя қилиш, уларнинг замонавий таълим олиши ва ҳар томонлама етук бўлиб қамолга етиши йўлида қилинаётган мана шундай эзгу ишларни санаб, адоғига етиш қийин.

Ҳозирда ҳудудда мактабгача таълим қамрови 83 фоизни ташкил этаётгани (2017 йилга қадар бу кўрсаткич 22 фоиз бўлган), ўтган йилда 7 минг 300 ўқувчиға мўлжалланган янги мактаб бинолари қурилиб, таълим инфратузилмаси мустақамлангани, мактаб битирувчиларининг олий таълимга қамрови 56 фоиздан ошгани – буларнинг бари эртамаиз эгалари бўлмиш фарзандларимизнинг бахт-у иқболи йўлида барча куч ва имкониятлар сафарбар қилинаётганини тасдиқлайди.

Бугун сўз юритганларимиз – Хоразмда одамларни рози қилиш, ёш-у кексада келажакка умид ва ишонч ҳиссини янада мустаҳкамлаш, халқнинг турмуш фаровонлигини ошириш учун олиб борилаётган ислохотларга қиёс этганда, дарёдан томчи, холос. Шуниси аниқки, айти қунларда энг азиз ва қадрли айём – Мустақиллигимизнинг қутлуғ ўттиз тўрт йиллигини муносиб нишонлаш тадоригини кўраётган хоразмликлар маррани бундан-да юқори олганлар.

Зотан, ҳар биримизнинг қалбимиз Ватан учун, миллат учун, халқ учун ёниб турибди.

МАҚСАД НЕЧОҒЛИҚ МАНТИҚЛИ?

НИГОҲ

(Давоми. Боши 1-бетда)

Ҳусан ЭРМАТОВ,
Олий Мажлис Сенати
аъзоси.

Айни шу талаблардан келиб чиқиб, Сенатнинг Фан, таълим ва соғлиқни сақлаш масалалари қўмитаси томонидан юқоридаги ҳужжат мутасадди идоралар, тегишли экспертлар билан атрофлича муҳокама қилинган, уни қабул қилишни рад этиш масаласи юзага чиқди.

Гап нимада?

Қонун билан «Фуқаролар соғлиғини сақлаш тўғрисида»ги Қонуннинг 41-моддаси қайта тахрир этилиб, унинг:

биринчи қисмида: тиббиёт ва фармацевтика фаолияти билан шугулланиш ҳуқуқига ўзига тиббиёт соҳасида олий, ўрта махсус ёки профессионал таълим, шу жумладан, касб-ҳунар коллежларида таълим олганлик тўғрисидаги диплом берилган ва давлат рўйхатидан ўтказилган шахслар эга бўлиши;

иккинчи қисмида: тиббиёт ва фармацевтика ходимларини давлат рўйхатидан ўтказиш берилган малака тоифаси бўйича автоматик равишда амалга

Сенатда қабул қилиниши рад этилган қонун ҳақида халқона хулосалар

оширилиши;
учинчи қисмида: тиббиёт ва фармацевтика ходимларини давлат рўйхатидан ўтказиш тартиби Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланиши назарда тутилмоқда.

Шунингдек, «Дори воситалари ва фармацевтика фаолияти тўғрисида»ги Қонуннинг 21-моддаси учинчи ва тўртинчи қисмлари қайта тахрир этилиб, унда:

дорихона мудирини олий тиббий ёки олий фармацевтика маълумотиға эга бўлиши ва **Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтиши кераклиги;** дорихона филиалининг мудирини тиббий ёки фармацевтика маълумотиға эга бўлиши ва **Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтиши кераклиги** белгиланмоқда.

Аммо ушбу нормаларни ишлаб чиқишда қатор норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар талаблари инобатга олинмаган. Жумладан: «Таълим тўғрисида»ги Қонуннинг 40-моддасининг олтинчи қисмида давлат томонидан тасдиқланган намунадаги таълим тўғрисидаги ҳужжат тегишли мутахассислик ва касб бўйича ишлаш ҳуқуқини бериши мустаҳкамланган.

Шунингдек, «Маъмурий тартиб-таомиллар тўғрисида»ги Қонуннинг 2-моддасида махсус маъмурий тартиб-таомилларни белгилувчи қонунчилик жисмоний шахсларнинг

ҳолатини ёмонлаштирмаслиги кераклиги, 12-моддасида эса, манфаатдор шахсларга мажбуриятлар орқали қийинчилик туғдириш, фақат расмий қодалар ва талабларга риоя этилиши мақсадидагина уларга ҳуқуқлар беришни рад этиш ёки уларнинг ҳуқуқларини бошқача тарзда чеклаш маъмурий органларга тақиқланиши назарда тутилган.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йилдаги 5505-сонли Фармони билан тасдиқланган Норма ижодкорлиги фаолиятини такомиллаштириш концепциясининг 7-бандида тўғридан-тўғри амал қилувчи қонунларни қабул қилишнинг самарали механизмларини жорий этиш назарда тутилган. Шунингдек, «Норматив-ҳуқуқий ҳужжатларнинг коррупцияга қарши экспертизаси тўғрисида»ги қонуннинг 14-моддасида маъмурий тартиб-таомилларнинг мавжуд эмаслиги – маъмурий тартиб-таомиллар билан боғлиқ бўлган коррупцияни келтириб чиқарувчи омиллар жумласига киритилган.

Юқоридагиларга қўра, тиббиёт ва фармацевтика ходимларини давлат рўйхатидан ўтказишнинг асосий қодаларини Қонун даражасида белгилаш, шу жумладан:

тиббиёт ва фармацевтика ходимларини давлат рўйхатидан ўтказиш мақсади, асослари, рўйхатдан чиқариш асослари,

бу ҳаракатларнинг оқибатлари; рўйхатдан ўтказиладиган субъектлар, шу жумладан, Ўзбекистон ҳудудидаги тиббиёт ва фармацевтика ташкилотларида фаолият юритаётган чет эл фуқаролари ва фуқаролиги бўлмаган шахслар;

рўйхатдан ўтказадиган ваколатли орган, унинг ушбу йўналишдаги ҳуқуқ ва мажбуриятлари; рўйхатнинг очиқ бўлиши, ундан аҳоли томонидан фойдаланиши ва бошқа масалаларни киритиш лозим.

Шунингдек, Қонуннинг 41-моддасига мувофиқ, ўз касби бўйича 3 йилдан кўп узлуксиз ишламаган тиббиёт ходимларининг тегишли фаолият билан шугулланишига тегишли таълим ташкилотларида қайта тайёрларидан ўтганидан ёки уларга малака тоифаси берилганидан кейин йўл қўйилиши назарда тутилмоқда.

Бироқ амалдаги Меҳнат кодексининг 502-моддаси бешинчи қисмида агар шифокорнинг мутахассислиги бўйича иш стажига 3 йил ёки ундан ортиқ танаффус мавжуд бўлса, шифокор ўз касбий фаолиятини қайта бошлашдан олдин аввалги йилларда олинганлиги тўғрисида ҳужжат билан тасдиқланган мавжуд базавий, асосий ёки қўшимча мутахассисликка мувофиқ ихтисослашув курсларидан ўтиши шартлиги белгиланган.

Кўриниб турибдики, мазкур қонуннинг 41-моддаси ва Меҳнат кодексининг 502-моддасини ўзаро

мувофиқлаштириш зарурати бор. Мана шуларни инобатга олиб, сенаторлар мазкур қонун юзасидан Қонунчилик палатаси билан келишув комиссиясини тузиш қарорини маъқулладилар.

Бу нимани аналтади? Қонунчиликдаги ҳар бир ўзгариш жамиятда у ёки бу соҳанинг ривожланишига, унда инобатга олинмаган қирраларни аниқлаштириш ва улар бўйича тартиб-таомилларни белгилашга қаратилган бўлиши лозим.

Шу билан бирга, янгилик ва ўзгартиришлар соҳада янги муаммолар, қўшимча бюрократик тўсиқларни туғдирмаслиги, киритилаётган ҳар бир янги тартиб ўзини оқлаши лозим. Мазкур қонунга нисбатан эса саволлар етарли. Олайлик, тиббий олий маълумотга эга бўлган мутахассиснинг қўшимча давлат рўйхатидан ўтказилиши талаби бир қарашда бу йўналишдаги таълим муассасасига нисбатан ишонсизлик белгиси сифатида баҳоланиши мумкин. Ваҳоланки, бу ишонсизликни бартараф этиш ҳукуматнинг рўйхатдан ўтказиш комиссияси зиммасига юкланиши нечоғлиқ мантиқли?

Аслида бу ишонсизлик замирида тиббий таълимга ишонсизлик бўй кўрсатмоқда. Унда тиббий мутахассислар етиштирилган муассасаларнинг таълим сифати, диплом бериш олдида имтиҳонларнинг янада шаффофлантирилиши, қолаверса, тиббиётда инсон ва жамият учун ўта муҳим йўналишга талабалikka қабул қилишда суперконтрактларни бекор қилиш йўли билан ҳал этиш, курашиш мантиқан тўғри бўлмайди?

Сенатнинг рад этиш қарорини халқона тилга ўйирганда, худди шундай саволлар юзага келади.

Манба: "Ишонч" газетаси

Сурхондарёни жануб гавҳари, дейишади. Ушбу минтақа ўзининг қатор бетакрор хусусиятларига эга. Фойдали қазилмаларга бой, йилга уч мартагача ҳосил олса бўладиган табиий шароити бор, аҳолиси меҳнатсевар. Сўнги йилларда вилоятда кенг кўламли қурилиш-бунёдкорлик ишлари олиб борилди, саноат, туризм, қишлоқ хўжалиги, хизмат кўрсатиш ва сервис соҳаларини жадал ривожлантириш, аҳоли учун мўносиб турмуш шароитини яратишга катта эътибор қаратилди.

Бугун суяғи меҳнатда қотган сурхонликларнинг ҳаётга қараши бошқача. Уларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллиги ҳам ортган, жамият тараққиёти, ҳудудлар ривожини учун қарорлар қабул қилиш, мўносабат билдириш ишларидаги иштироки кенгайган. Бир сўз билан айтганда, сурхон эли бир мушга дўниб, эзгу мақсадлар тезроқ рўёбга чиқиши учун биргалликда ҳаракат қилмоқда. Ислохотлар шиддатига мос равишда партияимиз фаоллари ҳам фаол ишлармоқда. Ана шундай муҳим паллада маҳаллий Кенгашлардаги ХДП депутатлари нималар билан машғул, жойлардаги партияимиз ташкилотлари-чи? Шу саволларга жавоб топиш мақсадида ЎзХДП Сурхондарё вилоят кенгаши раиси, халқ депутатлари вилоят Кенгашидаги партия гуруҳи раҳбари Алишер Пардаев билан суҳбатлашдик.

АЛИШЕР ПАРДАЕВ:

ТАШАББУСЛАРИМИЗ ПАРЛАМЕНТ МИНБАРИДА АКС-САДО БЕРМОҚДА

– Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларда ХДП катта куч ва салоҳиятга эга. Сиз етакчилик қилаётган партия ташкилоти ана шу имкониятдан қай даражада фойдаланмоқда? Кўзга кўринарли ташаббуслар ҳақида нима дейиш мумкин?

– Айтиш керакки, маҳаллий Кенгашлардаги партия гуруҳларимиз жойларда партияимиз электорати манфаатларини ифодалайдиган, ҳимоя қиладиган энг муҳим кучдир. Депутатларимиз фаолиятига назар ташласак, ютуқлар билан бирга камчиликлар ҳам борлигига амин бўламиз.

Аввало, таъкидлаш ўринлики, депутатларимиз маҳаллий Кенгашларда аҳолининг эҳтиёжманд қатламлари манфаатларини ифода этиш, ижтимоий адолатни таъминлаш ва кам таъминланган қатламларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш бўйича ташаббуслар билан чиқмоқда. Улар ўз ваколатларидан самарали фойдаланиб, аҳолининг муҳим муаммоларини ҳал этишда ҳам фаол иштирок этишяпти. Албатта, бу ташаббуслар партия ташкилотларининг жойлардаги фаолияти ва депутатлик гуруҳлари билан ҳамкорлиги асосида амалга оширилмоқда.

Бугун вилоятда партияимизнинг 84 нафар депутати бор. Шундан 9 нафари халқ депутатлари вилоят Кенгаши депутати бўлса, 75 нафари туман ва шаҳар Кенгашларидаги вакилларимиздир. Аъзоларимиз сони 77000 нафардан ортиқ, бошланғич партия ташкилотлари 783 тани ташкил этади. Вилоятдаги бугунги ўзгариш ва янгиланишларда, ҳудудлар тараққиётида уларнинг ҳиссаси борлиги, иштироки ошиб бораётгани қувонарли, албатта.

Шуни ҳам фахр билан айтишим керакки, ҳудудларда билими, салоҳиятли депутатларимиз жуда кўп. Депутатлик гуруҳлари халқнинг фикри ва муаммоларини, хоҳиш-истакларини яхши билиш, мурожаатларини эшитиб, уларни ҳал этишда шижоатли ва ташаббускор бўлишга жон-жаҳди билан қиршишган.

Сўнги пайтларда маҳаллий вакиллик органлари функцияларининг тизимлаштирилиши, хусусан, жамоатчилик назоратига оид ваколатларнинг аниқ белгиланиши кенгашлар, депутатлар ва жойлардаги партия ташкилотларининг режали ҳамда самарали фаолият юритиши, сифатли қарорлар қабул қилишларига ёрдам бермоқда.

Партияимиз ташкилотлари ва депутатларимиз ҳам бу имкониятдан тўлиқ фойдаланяпти. Масалан, ҳар бир маҳаллий Кенгашда аҳолининг муаммолари ва эҳтиёжларини аниқлаш учун жамоатчилик фикрини ўрганиш ва муҳокама қилиш тизими йўлга қўйилган.

Аҳолининг ижтимоий ҳимояси билан боғлиқ масалаларда парламент ва депутатлик назорати олиб бориляпти. Таҳлил қилиб кўрадиган бўлсак, кейинги пайтларда мамлакатимизда ислохотларнинг марказий нуқтасига чиқаётган муҳим соҳаларда депутатлик назорати олиб борилди ва улар сессиялар кун тартибига киритилди. Халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги депутатларимиз ҳар бир сессияда саволлар, таклифлар ва танқидий фикрлари билан фаол қатнашмоқда.

Жумладан ЎзХДП гуруҳлари томонидан 2024 йилда 29 та масала ҳамда 2025 йилнинг биринчи ярим йиллигида 35 та масала сессияларга киритилиб, тегишли қарорлар қабул қилинди. Хусусан, халқни ташвишга солаётган муаммоларни турли даражадаги раҳбарларга олиб чиқиш, уларнинг ҳисоботини тинглаш механизмидан самарали фойдаланяпмиз.

Бу кўпми ёки кам, деган ҳулоса қилмаймиз. Шунчаки, кўтарилган ҳар бир масала ортида инсон манфаати, ҳудуд ривожини турган экан, унинг долзарблиги, аҳамияти юқори бўлаверади.

Одамларимизни ўйлантираётган ижтимоий масалалар қай даражада самара ва натижа бераётгани депутатлик назоратини олиб бориш давомида янада яққол, аниқ кўринади. Қонулар, қарор, дастурлар ва бошқа муҳим ҳужжатларнинг ижроси, яъни, рўёбини билиш учун кўпроқ одамлар орасида бўлиш, ҳар бир маҳаллага, ҳар бир хонадонга кириб бориш керак. Муҳими – ана шу ишни сидқидилдан бажаришда.

Масалан, жойлардаги муаммоларни ўрганиш, уларни ҳал этиш, фуқароларга ҳуқуқий маслаҳат бериш борасида муайян ишлар олиб борилди. Жумладан, партиянинг Сурхондарё вилояти, туман ва шаҳар

АҲОЛИ ТУРМУШ ДАРАЖАСИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ, КАМБАҒАЛЛИКНИ ҚИСКАРТИРИШГА ҚАРАТИЛГАН “ДЕПУТАТ МАҲАЛЛАДА” ЛОЙИҲАСИ ОРҚАЛИ 700 ДАН ОРТИҚ МАҲАЛЛАГА КИРИБ БОРДИК. 500 ДАН ОРТИҚ ҲУДУДЛАРДА “МАҲАЛЛАДА КАМБАҒАЛ ОИЛАЛАР СОНИНИ КАМАЙТИРИШ” ЛОЙИҲАСИ ДОИРАСИДА АМАЛИЙ ТАДБИРЛАР ТАШКИЛ ЭТИЛДИ.

кенгашлари қошидаги “Жамоатчилик қабулхоналари”га фуқаролар томонидан жами 182 та мурожаатлар келиб тушди. Ушбу мурожаатларнинг 130 таси, яъни, 71 фоизи партия масъул ходимлари ҳамда депутатларимиз иштирокида ижобий ҳал қилишга эришилди. Келиб тушган мурожаатлар соҳалар бўйича таҳлил қилинганда 32 таси коммунал, 16 таси бандлигини таъминлаш, 24 таси ижтимоий масалалар ва соғлиқни сақлаш, 15 таси ўй-жой, ер олиш, 8 таси банкдан кредит олиш масаласида, 26 таси моддий ёрдам, 23 таси иш ҳақи, нафақа ва пенсияларни ўз вақтида ололмаётганликлари юзасидан, 16 таси таълим ва 22 таси бошқа масалалар бўйича эканлиги маълум бўлди.

Шунингдек, 3 342 марабта партия дастурий мақсад ва гоълари тарғиботига қаратилган тарғибот тадбирлари ўтказилиб, уларда 170 мингдан ортиқ фуқаролар қамраб олинди.

Депутатлар томонидан фуқаробай, хонадонбай аҳоли муаммоларини ўрганиш мақсадида 650 дан ортиқ маҳалаларда сайёр қабуллар ўтказилиб, унда 20 125 нафар аҳоли қатнашди, ушбу сайёр қабулларда 9 мингдан ортиқ муаммоли масалалар кўтарилиб, аксарияти ижобий ҳал этилди.

– **Сиз вилоят партия кенгаши ишидан шахсан ўзингиз қониқасизми? Партия кенгаши йўл қўйган хатолар сизнингча, нималардан иборат? Камчиликлар қандай ва қайси пайтда ижобий тенденция томон силжийди?**

– Юқорида таъкидлаганимдек, депутатларимиз, партияимиз ташкилотлари бир қатор муҳим ташаббусларни илгари суриб, ижтимоий адолат ва аҳоли манфаатларини ҳимоя қилишда фаоллик кўрсатмоқда. Биз аҳоли билан мулоқотни кучайтириш, муаммоларни ижобий ҳал этиш, ижтимоий ҳимоя тизимида депутатлик ва жамоатчилик назоратини ўрнатиш борасида катта саъй-ҳаракат қиляпмиз.

Аммо айрим масалаларда камчиликларимиз ҳам йўқ эмас. Янада фаол ишлаш, катта-катта ташаббуслар билан чиқиш учун ишга солинмаган имкониятларимиз бор, шундан унумли фойдаланишимиз керак.

Чунки электорат манфаатларини йўлида бажаришимиз шарт ва зарур бўлган ишлар талайгина. Партияимиз депутатлари бу борадаги назорат-таҳлил ишларини изчил олиб борса, камчиликларни очик-ойдин таҳлил этса, кўп муаммолар ечилади, эҳтиёжманд аҳоли вакилларининг оғирини енгиб бўлади, деб ўйлаймиз.

Шуни ҳам айтишим керакки, депутатларимизнинг мутасадди ташкилотларга юбораётган депутатлик сўровлари ҳам жавобсиз қолмайди. Аҳоли билан учрашувларда ҳам энг кўп мурожаатлар бизга билдирилади. Чунки кўтарилган масалалар ҳал этилгач, натижаси етказилади, одамлар ўзгаришларни ўз кўзи билан кўради.

Сессияларда, доимий комиссия йиғилишларида бирор жўяли таклифимиз инобатга олинмасдан қолса, тортишамиз, фикримизнинг асосли эканини исботлаш учун курашамиз. Аммо айрим депутатларимизда ташаббус етишмайди. Очиғини айтиш керак, муаммо ва мурожаатлардан қочиб юридиган депутатлар ҳам йўқ эмас. Айтайлик, партиянинг амалий Ҳаракат дастурида партия гуруҳларига юклатилган вазифаларга эътиборсиз қараб келаётган партия гуруҳлари ҳам бор. Масалан,

вилоятимизда ичимлик суви муаммосидан қийналиб келаётган ҳудудлар мавжуд. Қишлоқларда, маҳаллаларда ички йўлларни таъмирлаш, шунингдек, иссиқлик таъминоти масаласи, электр энергияси, тунги чироқлар йўқлиги билан боғлиқ қатор муаммолар аҳолининг ҳақли эътирозларига сабаб бўляпти.

Ушбу масалаларда давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари раҳбарларининг ахборот ва ҳисоботлари етарлича эшитилмасдан қолмоқда. Аксарият ҳолларда партия гуруҳлари масалани муҳокамаларга олиб чиқиш билан чекланиб, қабул қилинган қарорлар ижроси назоратсиз қолиш ҳолатлари кузатиляпти. Ваҳолаки, энг муҳими, эришиладиган натижадир. Ўз ишига виждонан ёндашадиган депутат эртага сайловчилар хузурига нима деб бориши ҳақида ҳам ўйлаб кўради.

Ташаббуслар “қоғозда” қолиб кетмаслиги керак. Нима демоқчиман? Айтайлик, депутатларимиз сессияда электорат манфаатини ҳимоя қилиш бўйича таклиф билан чиқди. Сессия бунини инобатга олади, тегишли қарор қабул қилади, лекин уларни амалга ошириш учун етарли назорат тизими ёки ижро механизмлари мавжуд эмас. Бу эса ташаббусларнинг ҳаётга татбиқ этилишида сусткашликка олиб келади. Сессияда қабул қилинган қарор ижро этилиши шарт ва зарур. Чунки бунинг ортида юзлаб инсонлар манфаати турибди. Депутатлар сессиялар қарорлари ижросини ҳам қатъий назорат қилиши керак, деб ўйлайман.

Фаолиятимиз қачон ижобий тенденция томон силжигани тўхталадиган бўлсам, бунинг учун партия ташкилотлари, депутатлик гуруҳлари ва парламентдаги вакилларимиз барчаси бир мушт бўлиб ҳаракат қилиши керак. Тўғри, сўнги йилларда улар ўртасидаги алоқа сезиларли даражада яхшиланди. Ҳозир кўйида билдирилган ташаббусларимиз парламент минбарига акс-садо бермоқда. Бу яхши натижа, албатта.

– **Ютуқлар ҳақида гапирдик, хато ва камчиликларга тўхтадик. Келинг, энди бевосита партиянинг жамиятдаги нуфузини янада ошириш масаласига тўхталик. Бундан кейин нимани кутсак бўлади? Яна бир савол. Юқорида**

ДЕПУТАТЛАР ТОМОНИДАН ФУҚАРОБАЙ, ХОНАДОНБАЙ АҲОЛИ МУАММОЛАРИНИ ЎРГАНИШ МАҚСАДИДА 650 ДАН ОРТИҚ МАҲАЛЛАЛАРДА САЙЁР ҚАБУЛЛАР ЎТҚАЗИЛИБ, УНДА 20 125 НАФАР АҲОЛИ ҚАТНАШДИ, УШБУ САЙЁР ҚАБУЛЛАРДА 9 МИНГДАН ОРТИҚ МУАММОЛИ МАСАЛАЛАР КЎТАРИЛИБ, АКСАРИЯТИ ИЖОБИЙ ҲАЛ ЭТИЛДИ.

муаммоларни айтдингиз. Хўш, сиз бу муаммоларни тўлиқ бартараф этишга ваъда бера оласизми?

Жорий йилнинг ўтган даврида вилоятимизда 20 та ҳудудий янги бошланғич партия ташкилотлари тузилди. Шунингдек, ёшларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг сиёсий онгини шакллантиришга партия томонидан катта аҳмият берилмоқда.

Партияимиз тизимида ўтказиладиган “Ёш сиёсатчи” кўрик-танлови орқали бизга хайрихоҳ бўлган ёшлар сафи кенгайиб бормоқда. Утган йили ўшбу лойиҳа орқали 2846 нафар янги аъзолар партияимиз атрафида бирлашди.

Аҳоли турмуш даражасини янада яхшилаш, камбағалликни қисқартиришга қаратилган “Депутат маҳаллада” лойиҳаси орқали 700 дан ортиқ маҳаллага кириб бордик. 500 дан ортиқ ҳудудларда “Маҳаллада камбағал оилалар сонини камайтириш” лойиҳаси доирасида амалий тадбирлар ташкил этилди.

Шунинг учун ҳам келгуси фаолиятимизда партия сафини кенгайтириш, сайловчилар меҳрини қозониш, аҳолига янада яқинлашиш бўйича катта лойиҳаларни режалаштирганмиз. Тўғри, фаолиятимизда муаммолар ҳам бор ва уларни бирданига тўлиқ бартараф этиш осон эмас. Лекин партиянинг жамиятдаги нуфузини янада ошириш учун бор куч-имкониятларимиздан тўлиқ фойдаланган ҳолда қатъий ҳаракат қиламиз.

Агар биз фаолиятимизни бугунги кун талабларидан келиб чиқиб, рақамлаштириш жараёнини самарали татбиқ этган ҳолда замонавий стандартлар асосида ташкил этсак, ишимизнинг таъсирчанлиги ошади, деб ўйлайман.

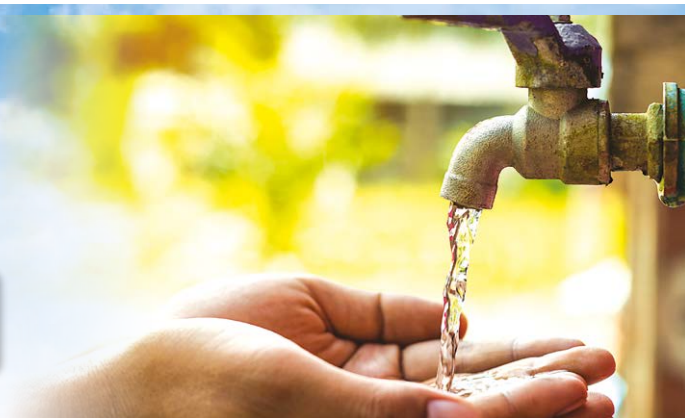
Сайловолди дастурида катта гоълар ўрин олган, эҳтиёжманд, ижтимоий ҳимояга муҳтож аҳоли манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган яхши ташаббуслар илгари сурилган, одамларимизнинг талаб ва эҳтиёжлари ҳисобга олинган. Улар шунчаки гап эмас, электоратимиз манфаатларини таъминлаш, халқимиз ва жамият ривожини кўзлаган аниқ мақсад-муддаолардир. Ҳозир жойларда дастур ижросига қатъий ва жиддий қиршилган. Ана шу жараёнда ҳар бир фаолиятимиз ўз таклифи ва иштироки билан қатнашса, мақсадга мувофиқ бўлади, деб ўйлайман. Шу сабабли, биз натижага эришиш учун ҳаракат қилишга ва бу мақсадлар йўлида ҳамжихатликда ишлашга тайёрмиз!

Шу кун вилоят партия кенгаши раиси билан суҳбатимиз узоқ давом этди. Биз Сурхондарёдаги депутатларимиз ва партия ташкилотлари фаолиятининг учқунлари ҳақида суҳбатлашганимизни яхши билардик. Бунинг газетанинг бир саҳифасига сиғдиришимиз иложи ҳам йўқ, албатта. Кўриниб турибдики, вазифалар кўлами кенг, шунга яраша амалий ишлар ҳам кўп. Энг муҳими, шунча имконият, шунча эътибор. Ҳамма гап имкониятлардан тўғри фойдаланишда, мақсад-муддаонинг муҳиятини тўғри тушуниб, уни амалда қўллашда, аслида.

**“Ўзбекистон овози” мўхбири
Лазиза ШЕРОВА суҳбатлашди.**

ЎзХДП: ҲУДУДИЙ ТАШКИЛОТЛАРДА

ИЧИМЛИК СУВИ ТАЪМИНОТИНИ ЯХШИЛАШ МАСАЛАСИ КЎРИБ ЧИҚИЛДИ

Дилбар КОМИЛОВА,
ЎзХДП Пискент туман
кенгаши раиси.

Сув — ҳаёт учун энг бирламчи эҳтиёж саналади. Инсон соғлиги ҳам, ўртача умр кўриш давомийлиги ҳам, энг аввало, ичимлик суви сифатига боғлиқ. Халқ ибораси билан айтганда, қаерда сув бўлса

ҳаёт ўша ерда, сув тугаган жойда ҳаёт ҳам тугайди.

Юртимизда аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлашни яхшилаш борасида кенг қамровли ишлар амалга оширилиб келинаётган бўлса-да, айрим жойларда ичимлик суви таъминоти паст даражада эканини кўраемиз.

Шундан келиб чиқиб айтадиган бўлсак, аҳолини тоза ичимлик суви билан таъминлаш бугуннинг долзарб масаласидир. Айниқса, юртимизнинг чекка ва узоқ ҳудудларида бунга эҳтиёж юқори. Бу муаммоларни бартараф этиш учун сув захираларимиздан оқилона фойдаланиш, унинг бефойда сарфланишига йўл қўймаслик, ифлослантмаслик тақозо этилади.

Яқинда халқ депутатлари Пискент туман Кенгашидаги депутатлик гуруҳимиз тумanning ичимлик суви ва оқова сув тизимини ўрганиб, уни такомиллаштириш масаласини туман Кенгаши сессиясига киритди.

Ўрганиш натижаларига кўра, туманда 20 мингга яқин хонадон мавжуд бўлиб, уларда 100 минг нафарга яқин аҳоли истиқомат қилади. Аҳолининг 71,1 фоизи ичимлик суви билан таъмирланган. Режага кўра, бу кўрсаткич 90 фоизга етказилиши мақсад

қилинган.

Туманда 223 км ичимлик суви тармоқлари мавжуд бўлиб, шундан 16 километри таъмирга муҳтож ҳолатда.

Туман Халқ қабулхонасига келиб тушган мурожаатлар таҳлили уларнинг катта қисми айнан ичимлик сувининг тез-тез узилиб туриши, бу борадаги мурожаатлар масъуллар томонидан вақтида кўриб чиқилмаслиги, яроқсиз ҳолга келиб қолган қувурларнинг йиллар давомида таъмирланмаслиги билан боғлиқ эканлигини кўрсатди.

Депутатларимиз сувга бўлган талаб ва эҳтиёж ҳар қачонгидан ортиб бораётган бир шароитда кўп ҳолларда сув беҳуда йўқотилаётганини қаттиқ танқид қилишди. Истеъмолнинг аниқ ҳисоби йўқ, айрим насослар, соҳа корхоналарига тегишли махсус техникалар эскирганлиги қайд этилди.

Шунинг учун ҳам ҳудудларда сув ресурсларини тежашга алоҳида эътибор бериш, сугорма деҳқончилик қилинадиган барча экин майдонларини тўлиқ сув тежайдиган технологияларга ўтказиш, соҳага бозор механизмларини кенг татбиқ этиш, сув тежайдиган технологияларни жорий этиш масаласи долзарб аҳамиятга эгаллиги таъкидланди.

Ҳақиқатан ҳам, сўнгги беш йилда мамлакатимизда сув тежовчи технологияларни қўллаш бўйича қатор имтиёзлар ва переференциялар берилди. Улардан самарали фойдаланиш орқали ҳудудлардаги сув таъминоти ва оқова тизимини яхшилаш бўйича катта ишлар қилиш мумкин. Ҳамма гап истиқболли лойиҳаларнинг техник-иқтисодий жиҳатларини пухта ўрганиб, уни амалиётга татбиқ этишда, деб биламан. Шунингдек, сув етказувчи насосларни энергия тежамкорига алмаштириш, соҳа корхоналарини молиявий барқарорлаштириш чораларини кўриш ниҳоятда муҳимдир.

Ичимлик суви билан боғлиқ муҳокамалар узоқ давом этди. Шу боис бу масалага алоҳида эътибор қаратилиб, манзилли лойиҳаларни амалга ошириш бўйича таклифлар билдирилди. Сув масаласи устувор аҳамият касб этаётган экан, уни исроф қилмасликни тарғиб қилиш ишларини кучайтириш кераклиги айтилди. Сув таъминоти даражаси паст ҳудудларга алоҳида эътибор қаратиш зарурлиги таъкидланди.

Сессия якунда муҳим қарорлар қабул қилди.

СЎХ ТУМАНИ ЁШЛАРИ УЧУН ҚУВОНАРЛИ ХАБАР!

Раҳмонжон КИМСАНБОВ,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатаси ҳузурдаги
Ёшлар парламенти аъзоси.

Тенгдошларим, сўхлик ёшлар билан қайси касбга қизиқишлари ҳақида жуда кўп суҳбат қиламан. Бу орқали уларнинг интеллектуал салоҳиятини ўрганаман, ўзига хос фикрлари билан танишиб бораман. Мен келажак ҳақида йирик ўлчамларда бош қотиришим, ёшларимиз манфаатларини парламент минбарига туриб ҳимоя қилишим учун бу муҳим, албатта.

Анчадан буён шуни қузатаманки, туманимизда тиббиёт соҳасига қизиқадиган ёшлар жуда кўп. Уларни қўллаб-қувватласак, қизиқишларини, қобилият ва истеъдодларини тўғри йўналтирсак, эртага яхши мустахассис, шифокор ва ҳамширалар етишиб чиқади.

Тиббий таълим, малакали кадрлар эса соҳа келажagini белгилайди.

Тиббиёт йўналишининг олий маълумотли кадрларга бўлган эҳтиёжини таъминлаш учун мақсадли қабул квоталарининг ажратилиши тиббиёт тизимига етук ва малакали кадрларни етказиб бериш, соҳада чўқур билимга эга мутахассисларни тайёрлаш, ушбу йўналишдаги олий ўқув юртларида таълим сифатини янада ошириш, бу орқали аҳолини сифатли тиббий хизмат билан қамраб олишда муҳим.

Шулар ҳақида ўйлаб, Сўх тумани ёшлари учун тиббиёт соҳаси бўйича олий таълим квоталарини ажратиш масаласида Олий таълим, фан ва инновациялар вазирлигига мурожаат қилдик.

Ҳаракатларимиз бесамар кетмади. Андижон ва Фарғона давлат тиббиёт институтларига 19 та квота ажратилди. Жумладан, Фарғона тиббиёт институтига даволаш иши бўйича 2 та, тиббиёт профилактикасига 2 та, педиатрия йўналишида 1 та квота берилди. Андижон давлат тиббиёт институтига эса даволаш иши бўйича 13 та, тиббиёт профилактикаси йўналишида 1 та квота ажратилди.

Бу сўхликлар учун яхши янгилик, ёшларимиз учун хушхабар. Айниқса, тиббиёт йўналишида билим олишни истаган ёшларга катта имкониятидир. Эҳтиёжимизга қараб олийгоҳларда тиббиёт йўналишида квоталар ажратилиши яқин келажакда туманда кадрлар кўнимсизлигининг олдини олиш, чекка ҳудудлардаги тиббиёт билимлашларини ҳам олий маълумотли малакали шифокорлар билан тўлдириши билан алоҳида аҳамиятга эга, албатта.

МАКТАБ УЧУН ҚЎШИМЧА БИНО ҚУРИЛМОҚДА

Машъал ВАИСОВ,
халқ депутатлари Ҳазорасп
туман Кенгашидаги ЎзХДП
гурухи аъзоси.

Мамлакат келажаги, барча соҳалар ва лойиҳалар муваффақияти билимли инсонларга боғлиқ. Шу боис охириги йилларда таълим сифатини яхшилаш, ўқитувчилар мавқеини юксалтириш бўйича кўп ишлар қилинди. Мамлакат том маънода янги даврга қадам қўймоқда. Ўзбекистоннинг 2022-2026 йилларга мўлжалланган Тараққиёт стратегиясида тўртинчи устувор йўналиш айнан таълим соҳасини, инсон капиталини ривожлантиришга қаратилган.

Ҳадемай, мамлакатимиздаги таълим муассасаларида янги ўқув йили бошланади. Шу боис бугун

ҳудудларда янги ўқув йилини муносиб тарзда кутиб олиш, таълим сифати ва самарадорлигини ошириш, ўқувчилар учун муносиб шарт-шароит яратиш мақсадида мактабларимизда қурилиш-таъмирлаш ишлари олиб борилмоқда. Янги турдаги мактабларни барпо этиш, аввалгиларини босқичма-босқич замон талабларига мослаштириш, ўқитувчиларнинг малакасини ошириш кун тартибидagi масалалардан биридир.

Яқинда сайловчилар билан учрашувларнинг бирида туманимиздаги Мунис-Хоразмий маҳалласи фуқаролари маҳалладаги 19-сон умумий ўрта таълим мактабига қўшимча янги бинога эҳтиёж борлиги хусусида мурожаат қилишди. Маълум бўлишича, мактаб 2001 йили ишга туширилган ва 675 ўринга мўлжалланган. Лекин ҳозирги кунда бу ерда 1175 нафар ўқувчи таълим олади. Бу белгиланган ўқувчи сифимидан деярли икки баравар кўпчилигини англатади.

Депутатлик ваколатимдан фойдаланиб, тегишли ташкилотларга депутатлик сўровлари юбориб, масалага ечим изладим. Энг муҳими, ҳаракатларимиз бесамар кетмади. Мактабни реконструкция қилиш ва қўшимча янги бино қуриш учун 9 миллиард 494 миллион сўм маблағ ажратилди.

Ҳозирда қурилиш ва реконструкция ишлари қизгин давом этмоқда. Албатта, бу каби кенг миқёсдаги қурилиш ва таъмирлаш ишлари ёш авлоднинг талаб даражасида таълим-тарбия олиши учун қилинаётган ҳаракатдир. Ушбу жараён доимий назоратимизда. Келажак авлод учун замонавий мактаб бинолари барпо этилиши ва бунда талаб даражасида таълим-тарбия берилиши муҳимдир.

ТАЪМИРТАЛАБ ЙЎЛ БЎЙИЧА МАСЪУЛГА СЎРОВ ЮБОРИЛДИ

Бахтиёр ТОШЕВ,
халқ депутатлари Навоий
вилоят Кенгашидаги ЎзХДП
гурухи раҳбари.

Халқимизнинг иқтисодий имконияти кенгайиб, фаровонлиги ортиб боргани сари узоғимизни яқин қиладиган транспорт воситалари сони ҳам йилдан-йилга кўпайиб борапти. Йўл ҳаракати хавфсизлигини

таъминлаш бўйича шаҳар ва қишлоқларда янги йўллар, кўприклар қурилиб, таъмирталаб бўлган кўлаб йўллар реконструкция қилинмоқда.

Яширмаймиз, охириги беш-олти йил ичида йўллар текисланди, асфальтланди, манзилларга хотиржам ва хавфсиз етиб олишга ишончимиз ошди. Аммо шундай бўлса-да, йўллардаги айрим муаммолар ҳалигача аҳолининг ҳақли эътирозларига сабаб бўлмоқда.

Ҳабарингиз бор, Навоий вилоят Хатирчи тумани "Кўрғонча" маҳалласидаги "Тахтакўприк" ва "Сайдон" қишлоқларидан ўтган 4Р-231 (Д-210) йўлининг 4-8 километрлари оралиғидаги 2700 метр йўлга асфальт қопламалари ётқизилмаганлиги ижтимоий тармоқларда кўплаб муҳокамаларга сабаб бўлиб келяпти.

Ўрганишлар натижасида маълум бўлдики, йўлнинг мазкур оралиғи бундан икки йил аввал бузилган, лекин ҳамон таъмирланмаган.

Шундан келиб чиқиб, йўлни асфальтлаштириш қачонга режалаштирилгани ва бу бўйича асослантилган тушунтириш сўраб Навоий вилояти Автомобиль йўллари бош бошқармаси бошлиғи Дилшод Пирназаровга депутатлик сўрови юборилди.

Ҳар бир қилинган ишнинг сифати, кафолати бўлиши керак. Кафолатсиз қилинган иш мана шундай нотўғри ҳулосаларга олиб келади. Унутмайликки, текис ва асфальт йўл ҳаракат хавфсизлиги учун ҳам керак.

Чунки йўллар равон ва текис бўлса, қўзланган манзилга беҳавотир, кўнгили

хотиржам ҳолда етиб борамиз. Равон йўллардан юрган автоуловларнинг чидамлилиги ҳам ортиб, техник носозликларга учраш ҳолатлари, йўл транспорт ходисалари сони кескин камаяди.

Ҳозирча эса йўлни бузишга бузиб, уни тузатишга келганда пайсалга солиб юрган мутасаддилардан жавоб кутаяпмиз. Албатта, муаммо илҳобий ечим топади, деган умиддамиз.

ҲАМКОРИМИЗ

"ЎЗБЕКГИДРОЭНЕРГО" ЯРИМ ЙИЛДА ҚАНДАЙ НАТИЖАГА ЭРИШДИ?

Қайта тикланувчи энергия манбалари яратишни жадаллаштириш "яшил" иқтисодийтни ривожлантиришга, энергетика таъминотини яхшилашга хизмат қилади. Бу борада "Ўзбекгидроэнерго" акциядорлик жамияти томонидан қатор лойиҳалар амалга оширилмоқда. Корхонанинг жорий йил биринчи ярмидаги фаолияти, эришилган ютуқлар ва келгусидаги устувор йўналишларга бағишланган матбуот анжуманида шу ҳақида сўз борди.

– Жамиятимиз ташкил топган 2017 йилдан бугунги кунга қадар амалга оширилган курилиш ҳамда модернизация лойиҳалари эвазига яратилган қўшимча 450 МВт қувватлар орқали электр энергияси ишлаб чиқариш суръати ошмоқда, – дейди "Ўзбекгидроэнерго" АЖ бошқаруви раиси ўринбосари Фаррух Нуриллаев. – Хусусан, 2025 йилнинг биринчи ярмида тасарруфимиздаги корхоналар томонидан 3,6 миллиард килловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқарилиб, белгиланган режа бажарилди.

Бугунги кунда мамлакатимизда техник гидроэнергетика салоҳияти йилига 27,4 миллиард килловатт-соатни ташкил этмоқда.

– Президентимиз томонидан 2024-2028 йилларда гидроэлектр станциялар қувватларини 6 минг мегаватт (2,7 баробар)га, ўртача йиллик ишлаб чиқариш ҳажмини 17-19 миллиард килловатт-соатга етказиш, бунинг учун соҳага тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларни кенг жалб этиш

вазифаси кўйилган эди, – дейди акциядорлик жамияти аппарати раҳбари Сухроб Ҳамроев. – Шу буйича қатор лойиҳалар амалиётга жорий қилинмоқда. 2025 йил гидроэнергетика учун юксалиш даври бўляпти, деб бемалол айта оламиз. Боиси, бу йил давомида жамият томонидан 405 миллион долларлик, йиллик ишлаб чиқариш қуввати 912 миллион килловатт-соатга тенг 32 та лойиҳа ишга туширилади.

Тадбирда ўтган ярим йилда фойдаланишга топширилган янги гидроиншоотлар ҳақида маълумот берилди. Сурхондарё вилоятининг Сарийосиё туманида қуввати 16 мегаватт, йиллик ўртача ишлаб чиқариш ҳажми 69,6 миллион килловатт-соатни ташкил этувчи "Зарчоб-3" кичик ГЭС ишга туширилди. Самарқанд вилоятидаги Айланма Дарғом каналида қуввати 1,5 мегаватт, йиллик ишлаб чиқариш ҳажми 7,3 миллион килловатт-соатга тенг бўлган микроГЭС-2 ва ГЭС-3 кичик станциялар фойдаланишга топширилди. Худди шундай, кам

сув ва паст босим шароитида самарали электр энергияси ишлаб чиқариш қобилиятига эга бўлган микроГЭСлар Жиззах сув омбори худудида, Қорақалпоғистон Республикасининг Нукус ва Хўжайли туманларида ҳам барпо этилди.

– Бундан ташқари, 2025-2026 йилларда Чорбоғ сув омбори юқори қисмида Хитой Халқ Республикасининг грант маблағи эвазига умумий қуввати 20 МВт, йиллик ишлаб чиқариши 50 млн кВт соатга тенг 4 та шамол станцияси қад ростлайди ҳамда аҳолини электр энергияси билан таъминлаш кўрсаткичи янада ошади, – дейди "Ўзбекгидроэнерго" АЖ бўлим бошлиғи Лазизхўжа Усмонов. – Натижада жамиятимиз таркибидagi умумий ГЭСлар сони 100 дан ошади

Мухандислик ишлари, транспорт-коммуникация ва

геостратегик жиҳатдан ноёб ҳисобланган гидроагрегатлар ишлаб чиқариш заводи – "UzHydroPower" қўшма корхонасининг ишга туширилиши нафақат юртимизда, балки минтақамиз ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Келгусида корхона фаолияти самарадорлигини ошириш билан бирга, илмий-ишлаб чиқариш базасини яратиш, хизмат кўрсатиш, сервис марказларини ташкил этиш, шунингдек, мамлакатимизда энергетик аҳамиятга эга бўлган айрим турдаги маҳсулотларни ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш кўзда тутилган.

"Ўзбекгидроэнерго" АЖда ишлаб чиқаришга хорижий инвестицияни кенг жалб қилиш мақсадида "Лойиҳалар фабрикаси" фаолияти йўлга қўйилгани яна бир аҳамиятли жиҳатдир. Бу ерда ҳозирга қадар умумий қуввати 3,2 гигаваттга тенг 50 га яқин лойиҳа устида ишлар олиб борилиб, келгусида гидроэнергетика қувватини амалга ошириш учун замин ҳозирланмоқда. Бугунги кунда "Лойиҳалар фабрикаси"да 9 та лойиҳа амалга ошириш учун тайёр ҳолатда бўлса, яна йигирмага яқин истиқболли лойиҳалар устида изланишлар давом этапти. Уларнинг ҳаётга муваффақиятли татбиқ этилиши яқин келажақда гидроэнергетика соҳасида ишлаб чиқариш салоҳиятини йилига қарийб 20 миллиард кВт соатга етказиш имконини беради.

Тоштемир ХУДОЙҚУЛОВ,
"Ўзбекистон овози"
мухбири.

СЎРАГАН ЭДИНГИЗ...

ДИВИДЕНДЛАР ВА ПУЛ МУКОФОТЛАРИДАН СОЛИҚ ОЛИНАДИМИ?

Тахририятимизга газетхонлар томонидан кўплаб саволлар келиб тушмоқда. Улар орасида солиқ соҳасига оид бўлгани нисбатан кўп. Қуйида саволларга Давлат солиқ кўмитаси катта инспектори Зокиржон УМАРҚУЛОВ жавоб беради.

САВОЛ: Фуқаролар акциялар бўйича оладиган дивидендларидан солиқ тўлашлари шартми? Шунингдек, ушбу дивидендлар учун белгиланган ставка жисмоний шахсларнинг умумий даромадларидан олинadиган 12 фоиз солиқ ставкасидан фарқ қиладими?

ЖАВОБ: Ўзбекистон Республикасида акциядорлик муносабатларини ривожлантириш, сармояларни жалб қилиш ва фонд бозори фаолиятини кенгайтириш мақсадида сўнгги йилларда қатор ҳуқуқий енгилликлар жорий этилмоқда. Шу жумладан, Солиқ кодексининг 483-моддасида акциядорлар учун алоҳида солиқ имтиёзи белгиланган.

Мазкур моддага асосан, 2022 йил 1 апрелдан бошлаб 2028 йил 31 декабргача бўлган даврда Ўзбекистон Республикасида жисмоний шахслар – резидентлар ёки норезидентлар томонидан акциялардан олинadиган дивидендлар жисмоний шахслар даромад солиғидан озод қилинади. Бошқача айтганда, акциядор сифатида акциядан даромад олган жисмоний шахс ушбу дивиденд учун давлатга даромад солиғи тўламайди.

Шу билан бирга, юридик шахслар – норезидентлар томонидан Ўзбекистондаги акциядорлик жамиятлари акцияларидан олинadиган дивидендларга фойда солиғи ставкаси 5 фоиз этиб белгиланади. Бу халқаро амалиётда нисбатан имтиёзли ставка ҳисобланади.

САВОЛ: Олимпия ўйинларида ғолиб бўлган спортчиларга берилadиган пул мукофотларидан солиқ ушлаб қилинади?

ЖАВОБ: Солиқ кодексининг 378-моддаси 6-бандига мувофиқ, халқаро спорт мусобақаларида совринли ўринларни

эгаллагани учун спортчилар томонидан олинган бир мартали пул мукофотидан даромад солиғи ушланмайди.

САВОЛ: Давлат мукофотлари билан тақдирланган шахсларга берилadиган имтиёзлар ва пул тўловларидан ҳам солиқ олинади?

ЖАВОБ: Солиқ кодексининг 369-моддаси 1-бандида Ўзбекистон Республикасининг давлат мукофотларига ва давлат пул мукофотларига сазовор бўлган солиқ тўловчи олган бир йўла берилadиган давлат пул мукофоти ёки шунга тенг баҳодаги эсдалиқ совғаларининг қиймати, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг ёки Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарори асосида бир йўла берилadиган пул мукофоти, совғалар ва бюджет субсидиялари жами даромад таркибига киритилмаслиги ва жисмоний шахслардан олинadиган даромад солиғига тортилмаслиги белгиланган.

Тоштемир МУРОД
тайёрлади.

ҲИҚМАТЛИ ДУНЁ

Эй Навоий, ўйин кулги нақадар дилтортар бўлмасин, одоб ва ҳаё янада яхши, хушдир.

Бу дунёда абадий қолмоқ мумкин эмас, бироқ яхши ном қолдирмоқ катта саодатдир.

Очиқ чеҳра билан, миннатсиз қилинган яхшилик саховат устига саховатдир.

Йигитликда йиғ илмнинг маҳзани, қарилик чоғи сарф қилғил ани.

Бефойда сўзни кўп айтма ва фойдалиғ сўзни эшитурдин қайтма.

Кимки, ёлғон сўзни бировга тўнкагай, ўз қора юзини ёғга булайди. Озгина ёлғон ҳам улўғ гуноҳдир; озгина заҳар ҳам ҳалок қилувчидир.

Кинининг одоби унинг бойлигидан яхшидир.

Сени ёмонликка бошлаган киши душманингдир.

Агар бир кўнгилда тил найзасининг жароҳати бордир, фақат яхши сўз ва ширин тил унга малҳам ва роҳатдир.

Мулоим сўз – ваҳшийларни улфатга айлантиради, сеҳргар – оҳанг билан афсун ўқиб, илонни инидан чиқаради.

Алишер Навоий.

Ўзбекистон ХДП Қашқадарё вилоят кенгаши жамоаси партияимиз фаоли, Олий Мажлис Сенати аъзоси Комила Каромовага уқаси

Зафар КАРОМОВнинг вафоти муносабати билан ҳамдардлик билдиради.

МУАССИС:

O'zbekiston Ovozi

ТАХРИР НАҲ'АТИ:

Ulug'bek INOYATOV
Ulug'bek VAFOYEV
Maqsuda VORISOVA
Qalandar ABDURAHMONOV

Guliston ANNAQILICHEVA
Muslihiiddin MUHIDDINOV
Olim RAVSHANOV
Toشتهмир XUDOYQULOV

Bosh muharrir: Nazira MATYAKUBOVA

MANZILIMIZ: 100029, Toshkent, Mустақиллик майдони 5/3

Телефонлар: (71) 239-12-14

Реклама бўлими: (91) 190-19-49. E-mail: uzbovozi@mail.ru

«Sharq» nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi

bosmaxonasida chop etildi.

Korxonа manzili: Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.

Gazeta ofset usulida, A-2 formatida bosildi. Hajmi — 4 bosma taboq.

Gazeta O'zbekiston Matbuot va axborot agentligida 0006-raqam bilan 2007-yil 11-yanvarda ro'yxatga olingan.

Navbatchi: Ravshan SHODIYEV

Г — 837. 1620 nusxada bosildi.

Nashr ko'rsatkichi — 220.

t — Tijorat materiallari

O'za yakuni —

Topshirilgan vaqti — 21:00

1 2 3 4 5 6

Sotuvda kelishilgan narxda

Gazeta haftaning chorshanba kuni chiqadi. «O'zbekiston ovozi» materiallarini ko'chirib bosish faqat tahririyat ruxsati bilan amalga oshiriladi.